

Schoolplan 2019-2023

Graaf Jan van Nassauschool GOUDA

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
1 Inleiding	4
1.1 Voorwoord	4
1.2 Doelen en functie	4
1.3 Procedures	4
2 Schoolbeschrijving	5
2.1 Schoolgegevens	5
2.2 Personeel	5
2.3 Kenmerken van de leerlingpopulatie	6
2.4 Sterkte-zwakteanalyse	6
2.5 Landelijke ontwikkelingen	7
3 Grote ontwikkeldoelen	8
3.1 Grote ontwikkeldoelen	8
4 Onderwijskundig beleid	9
4.1 De missie en visie van de school	9
4.2 Levensbeschouwelijke identiteit	10
4.3 Sociale en maatschappelijke ontwikkeling	11
4.4 Actief Burgerschap en Sociale Cohesie	11
4.5 Leerstofaanbod	12
4.6 Vakken, methodes en toetsinstrumenten	12
4.7 Taalleesonderwijs	14
4.8 Rekenen en wiskunde	18
4.9 Wereldoriëntatie	19
4.10 Kunstzinnige vorming	23
4.11 Bewegingsonderwijs	26
4.12 Natuur en techniek	27
4.13 Engelse taal	30
4.14 Pedagogisch handelen	32
4.15 Didactisch handelen	32
4.16 Actieve en zelfstandige leerhouding van de leerlingen	33
4.17 Klassenmanagement	34
4.18 Zorg en begeleiding	34
4.19 Afstemming	35
4.20 Extra ondersteuning	36
4.21 Talentontwikkeling	37
4.22 Passend onderwijs	38
4.23 Opbrengstgericht werken	39
4.24 Resultaten	40
4.25 Toetsing en afsluiting	40
4.26 Vervolgsucces	41
5 Personeelsbeleid	43
5.1 Integraal Personeelsbeleid	43
6 Organisatiebeleid	45
6.1 Groeperingsvormen	45
6.2 Het schoolklimaat	45
6.3 Veiligheid	45

6.4 Arbobeleid	46
6.5 Interne communicatie	46
6.6 Overgang PO-VO	46
6.7 Privacybeleid	47
6.8 Voor- en vroegschoolse educatie	48
7 Financieel beleid	49
7.1 Lumpsum financiering, ondersteuning en gesprekken	49
7.2 Externe geldstromen	49
7.3 Interne geldstromen	49
7.4 Sponsoring	49
7.5 Begrotingen	49
7.6 Aandachtspunten Financieel beleid	50
8 Zorg voor kwaliteit	51
8.1 Kwaliteitszorg	51
8.2 Kwaliteitscultuur	51
8.3 Verantwoording en dialoog	52
8.4 Het meten van de basiskwaliteit	52
8.5 Onze eigen kwaliteitsaspecten	52
8.6 Wet- en regelgeving	52
8.7 Inspectiebezoeken	53
8.8 Quick Scan - Zelfevaluatie	53
8.9 Vragenlijst Leraren	53
8.10 Vragenlijst Leerlingen	54
8.11 Vragenlijst Ouders	54
8.12 Evaluatieplan 2019-2023	54
9 Strategisch beleid	55
9.1 Strategisch beleid	55
10 Aandachtspunten 2019-2023	56
11 Meerjarenplanning 2019-2020	58
12 Meerjarenplanning 2020-2021	59
13 Meerjarenplanning 2021-2022	60
14 Meerjarenplanning 2022-2023	61
15 Formulier "Instemming met schoolplan"	62
16 Formulier "Vaststelling van schoolplan"	63

1 Inleiding

1.1 Voorwoord

Voor u ligt het schoolplan 2019-2023. Dit schoolplan is voor ons een middel om gestructureerd in kaart te brengen wat op het gebied van onderwijs en zorg voor de komende vier jaar speerpunten zijn. Door middel van verschillende scans en besprekingen in het team, het management, de adviesraad en het bestuur is in beeld gebracht wat onze zwakke en wat onze sterke kanten zijn. Ook hebben we een helder beeld van onze aandachtspunten en ambities. Ook is duidelijk geworden wat onze 'parels' zijn, dingen op onze school waar we dankbaar en tevreden over mogen zijn!

Voor de komende periode zal dit schoolplan onze 'richtingwijzer' zijn. Bij alle beslissingen die genomen worden en keuzes die we maken gaan we 'te rade' bij ons schoolplan en stellen onszelf de vraag: Past het bij de plannen die we voor ogen hebben, maar in de eerste plaats passen de keuzes bij onze missie: 'Leren uit de Bron'?

Boven dit schoolplan staat de notie dat we niets kunnen ondernemen zonder de onmisbare hulp en zegen van de Heere. Daaraan is alles gelegen.

Het is onze wens dat Hij met de school zou willen optrekken, zodat we ons werk niet alleen behoeven te doen. Het volgende gebed geldt voor onze school: 'Uw Naam worde geheiligd, uw Koninkrijk kome en Uw wil geschiede.'

Namens allen,

M.J. Visser

1.2 Doelen en functie

Dit schoolplan moet op vier manieren worden gezien en gebruikt.

1. Dit schoolplan is een **beschrijvingsdocument**. In dit schoolplan staat het schoolconcept beschreven alsmede de daaruit voortvloeiende visies. Deze visies zijn per beleidsterrein geconcretiseerd in onderwerpen (m.b.t. de schoolorganisatieontwikkeling) en vakbekwaamheden (m.b.t. de persoonlijke ontwikkeling).
2. Dit schoolplan is een **verwijzingsdocument**. Daar waar mogelijk zal in dit schoolplan verwezen worden naar onderliggende stukken of notities waarin bepaalde zaken nader omschreven en uitgewerkt zijn.
3. Dit schoolplan is een **planningsdocument**. Op basis van stand van zaken met betrekking tot de domeinen en onderwerpen en de daaraan gerelateerde vakbekwaamheden, passend binnen de kaders zoals deze in het schoolconcept zijn beschreven, worden ontwikkelingsplannen (verbeterprojecten en persoonlijke ontwikkelingsplannen) opgesteld.
4. Dit schoolplan is een **verantwoordingsdocument**. Zowel de betrokkenen binnen als buiten de school hebben middels dit schoolplan inzage in onze werkwijze, missie, visie en doelen.

Dit schoolplan is enerzijds een statisch document daar waar het gaat om de beschrijving van het schoolconcept en daaraan ontleende visies. Anderzijds is dit schoolplan een dynamisch document, omdat er voortdurend aan verbetering en ontwikkeling binnen de school wordt gewerkt.

1.3 Procedures

Ons schoolplan is opgesteld door het managementteam van de school en ter commentaar voorgelegd aan het bestuur en de adviesraad. De teamleden hebben in het hele proces al meegedacht over de missie, visie en uitwerking hiervan en een bijdrage geleverd aan het vaststellen van de actiepunten voor de komende vier jaar.

In de schoolplanperiode 2019-2023 zullen we planmatig onderdelen van ons schoolplan bespreken. Daarnaast zullen we aan het einde van ieder schooljaar het verlopen jaarplan evalueren en het plan voor het komend jaar vaststellen. Ieder jaar kijken we met het team terug aan de hand van de vraag: Hebben we onze actiepunten in voldoende mate gerealiseerd en wat is er nodig om mee te nemen naar volgende jaren? Tenslotte dragen we zorg voor een cyclische evaluatie van de thema's, zoals beschreven in dit schoolplan.

2 Schoolbeschrijving

2.1 Schoolgegevens

Gegevens van de Stichting tot het verstrekken van basisonderwijs op Gereformeerde Grondslag te Gouda

Het bestuur kent een functionele scheiding tussen toezichhouders (T) en bestuurders (B) elk met een eigen portefeuille.

Naam en adres:	T / B	Portefeuille
A. van Zijverden (voorzitter) Joubertstraat 39, 2806GA Gouda, tel. 0182-583344	B	Ident./Personeel
2e voorzitter: vacature	T	Identiteit
P.F.J. Verweij (secretaris); Woudestein 31, 2804 GL Gouda, tel. 0182-550757	B	Communicatie
H. van der Starre (penningm.); Abr. Kroesweg 9a, 2742 KV Waddinxveen, tel. 079-5933775	B	Financiën/Pers.
Joh. van Holst (2e penningm.); Getijmolenerf 127, 2807 GK Gouda, tel. 0182-526584	T	Financiën
E.K. Baas: Henegouwerweg 113, 2741 JZ Waddinxveen, tel. 0182-634720	T	Com./Onderwijs
W. de Groot; Molenmeesterslag 39, 2805 GX Gouda, tel. 0182-515447	T	Communicatie
J.H. Slappendel, De Korverplantsoen 15, 2807 BW Gouda, tel. 0182-583004	B	Huisvesting
N. Verdouw; Achterwillenseweg 98a, 2805 KB Gouda, tel. 0182-516754	T	Onderwijs
L.H. Eits; Bodegraafsestraatweg 69, 2805 GL Gouda, tel. 015-2564947	T	Huisvesting

Gegevens van de school	
Naam school:	Graaf Jan van Nassauschool
Directeur:	M.J. Visser
Adres + nummer.:	Steijnpad 1
Postcode + plaats:	2805 JE Gouda
Telefoonnummer:	0182-512691
Emails:	vissermj@gjvn.nl info@gjvn.nl (mailto:info@gjvn.nl)
Website:	www.gjvn.nl

2.2 Personeel

Het management kent de volgende samenstelling:

1. Een fulltime directeur met de beleidsterreinen: identiteit, onderwijskundig beleid, personeel en financiën
2. Een teamleider bovenbouw, met de beleidsterreinen: arbo, veiligheid, privacybeleid, overgang po-vo en ict
3. Een teamleider middenbouw, met de beleidsterreinen onderwijs, onderhoud en organisatie
4. Een teamleider kleuterbouw, met de beleidsterreinen (kwaliteits)zorg en handwerkonderwijs

De taakverdeling, werkwijze, besluitvorming, verantwoording en samenwerking met bestuur en interne begeleiders staan beschreven in ons managementstatuut (zie bijlage).

Het team bestaat verder uit:

1. managementassistent / leerlingbegeleider
2. intern begeleiders
3. (parttime- en inval-) groepsleerkrachten
4. vakleerkracht bewegingsonderwijs
5. native speaker Engels
6. onderwijsassistenten
7. administratief medewerker
8. ICT-coördinator
9. conciërge
10. interieurverzorgers
11. vaste vrijwilligers

De leeftijdsopbouw wordt gegeven in onderstaand schema (stand van zaken per 1-4-2019).

Per 1-4-2019	MT	OP	OOP
Ouder dan 60 jaar		1	1
Tussen 50 en 60 jaar		6	6
Tussen 40 en 50 jaar	1	10	
Tussen 30 en 40 jaar	3	10	1
Tussen 20 en 30 jaar		14	
Jonger dan 20 jaar		1	
Totaal	4	42	8

Onze school heeft een grote groep ervaren leraren; we benutten hen voor de begeleiding van de startende leraren.

Bijlagen

1. Managementstatuut

2.3 Kenmerken van de leerlingpopulatie

Onze school heeft al heel lang een streekfunctie. Het merendeel van de leerlingen komt uit Gouda, maar een groot deel woont in omliggende dorpen als Bergambacht, Stolwijk, Berkenwoude, Gouderak, Ouderkerk a/d IJssel, Moordrecht, Waddinxveen, Boskoop, Reeuwijk, Haastrecht en Nieuwerkerk a/s IJssel. Ook de ouders uit deze plaatsen kiezen ervoor om hun kinderen te laten onderwijzen (en mede opvoeden) op een reformatorische basisschool.

De ouders zijn kerkelijk veelal aangesloten bij één van de reformatorische kerkgenootschappen. Enkele gezinnen zijn thuislezend.

Het sociaal-maatschappelijk milieu van de gezinnen is heel divers. Ruim 6% van de kinderen mag meetellen als gewichtenleerling.

Het aantal kinderen is per teldatum 1 oktober 2018 439, verdeeld over 20 groepen.

Het aantal leerlingen daalt de laatste jaren licht. De verwachting is dat dit stabiliseert. Een nadere prognose wordt opgesteld, waarbij de nodige maatregelen worden genomen.

2.4 Sterkte-zwakteanalyse

In het kader van ons nieuwe schoolplan zien we voor de komende vier jaren een aantal kansen en bedreigingen (intern en extern) voor wat betreft de school, het personeel en de leerlingen. We willen daarmee nadrukkelijk rekening houden in ons beleid en onze beleidskeuzen.

STERKE KANTEN SCHOOL	ZWAKKE KANTEN SCHOOL
Godsdienstonderwijs	Enthousiasmeren <i>voor</i> en borgen <i>van</i> (onderwijs) vernieuwingen
Positief werkklimaat personeel	Uitbreiden van leerkrachtvaardigheden die de executieve functies stimuleren
Structuur en orde in de school	

KANSEN SCHOOL	BEDREIGINGEN SCHOOL
Aandacht voor burgerschap	Toenemende wet- en regelgeving vanuit overheid
Vergroten van eigenaarschap leerkrachten en leerlingen	Toenemende gedrag- en gezinsproblematiek
Samenwerken tussen leerlingen	

2.5 Landelijke ontwikkelingen

1. Veel aandacht voor passend onderwijs
2. Een sterk toenemende aandacht voor de sociale ontwikkeling van leerlingen
3. Hoge mate van ouderbetrokkenheid
4. Aandacht voor executieve functies: accent op vaardigheden
5. Inzet ICT in de lesprogramma's
6. De rol van de leerkracht in het afstemmen op de diversiteit in de groep komt steeds centraler te staan
7. Scholing en benutting van de professionele ruimte door de leraren
8. Aandacht voor techniek

3 Grote ontwikkeldoelen

3.1 Grote ontwikkeldoelen

Voor de komende vier jaar hebben we een aantal grote ontwikkeldoelen (streefbeelden) vastgesteld. Deze ontwikkeldoelen (streefbeelden) vormen de focus voor ons handelen in de jaren 2019-2023.

Streefbeelden	
1.	Op onze school wordt handelingsgerichtwerken effectief ingezet.
2.	Op onze school wordt het aanbod aan meer- en hoogbegaafde leerlingen afgestemd op hun onderwijsbehoeften.
3.	Op onze school wordt gewerkt met streefdoelen op cognitief en sociaal gebied.
4.	Op onze school is er een doorgaande lijn in het onderwijsaanbod en werkvormen van groep 1 t/m 8.

4 Onderwijskundig beleid

4.1 De missie en visie van de school

LEREN UIT DE BRON

Op de Graaf Jan van Nassauschool wordt kwalitatief goed onderwijs gegeven waarbij Gods Woord de Bron is. In onze school zijn de kernwaarden vreemdelingschap, verantwoordelijkheid en vertrouwen zichtbaar in ons doen en laten.

	Parel	Standaard
	Op onze school wijzen we op de Parel van grote waarde, de Heere Jezus als de enige Weg tot behoudenis	OP1 - Aanbod
	Op onze school hechten we veel waarde aan rust en regelmaat.	SK2 - Pedagogisch klimaat [geen wettelijke eisen]
	Op onze school werken we in een goede teamfeer.	SK1 - Veiligheid
	Op onze school werken we met een goed onderbouwd lees- en dyslexiebeleid.	OP4 - (Extra) ondersteuning
	Op onze school geven we in de groepen 1 t/m 8 lessen in verantwoord omgaan met media.	OP1 - Aanbod
	Op onze school hebben we Ontdekgroepen voor meer- en hoogbegaafde leerlingen.	OP4 - (Extra) ondersteuning

Onze kernwaarden zijn:

Vreemdelingschap

Wat betekent dit voor (het onderwijs aan) kinderen? Onderwijs vanuit Gods Woord: - Ze waren goed geschapen - Door de zondeval gewillige slaven van de duivel geworden - Ze zijn op reis naar een eeuwige bestemming - Door wedergeboorte en geloof is er herstel mogelijk.

De kinderen wordt verteld dat vreemdelingschap zich uit in o.a. liefde, praktische godzaligheid, matigheid.

Wat betekent dit voor de leerkracht / personeel? - Zij wijzen op de verantwoordelijkheid en de onmogelijkheid t.a.v. de oproep tot bekering. - Ze vertellen de boodschap van zonde en genade. - Er is gebed voor het geestelijk herstel van de leerlingen.

Het personeel is in levenswijze een voorbeeld voor de kinderen in 'vreemdeling' te zijn. Dit uit zich o.a. in: afhankelijkheid in gebeden, wat we met ons uiterlijk uitstralen, tijdsbesteding in onze vrije tijd.

Wat betekent dit voor het management? - Het MT draagt het team en kinderen op in het gebed. - Er is toezicht op het uitdragen van het kernbegrip 'vreemdelingschap'. - Identiteitspunten worden regelmatig met het team besproken. - Het MT is een voorbeeld voor team en kinderen wat vreemdelingschap betreft. - Toezicht op de uitleving van dit kernbegrip.

Verantwoordelijkheid

Wat betekent dit voor (het onderwijs aan) kinderen? Ze zijn zich bewust van de verschillende talenten die de Heere hun geeft. - De kinderen leren hun talenten te gebruiken en doelen te bereiken. - Kinderen worden gestimuleerd tot zelfstandigheid en verantwoordelijkheid (o.a. doelen bereiken, huiswerk) - Kinderen komen gemaakte afspraken na. - Kinderen leren in liefde, vanuit hun geweten te gehoorzamen. - Zorgleerlingen krijgen extra begeleiding binnen of buiten de groep. - De kinderen leren hulp te vragen en elkaar te helpen wanneer dit nodig en mogelijk is.

Wat betekent dit voor de leerkracht / personeel? - De leerkracht stemt het onderwijs af op de niveaus van de kinderen. - Er wordt extra zorg gegeven en extra uitdaging geboden. - Er wordt gestreefd naar voortdurende onderwijsverbetering. - De leerkracht leidt de lessen, maar stimuleert tot zelfstandigheid - Gebruik maken van diverse (activerende) werkvormen. - Er is een actieve houding in (niet-) lesgebonden taken - Onderling spreken personeelsleden elkaar aan op gemaakte afspraken en geven opbouwende feedback.

De leerkrachten dragen bij aan de vorming van het geweten van kinderen o.a. in Bijbel- en sovalessen. Goed gedrag wordt benoemd en ongewenst gedrag bestraft. De leerkracht heeft de administratie voor zorgleerlingen op orde.

Het personeel vraagt om hulp wanneer nodig, staat open voor collegiale consultatie en komt op voor optimale samenwerking.

Wat betekent dit voor het management? - Verantwoordelijk voor de (school) resultaten. - Gelegenheid bieden tot verdere scholing van leerkrachten. - Regelmatig 'kwaliteitsgesprekken' met de leerkrachten.

- Door het MT wordt aan het team ruimte en uitdaging gegeven tot zelfstandigheid.
- Er wordt duidelijkheid gegeven over verantwoordelijkheden.
- Ook het MT is aanspreekbaar op gemaakte afspraken.
- Het MT denkt mee en stimuleert gesprek wat betreft de vorming van het geweten
- Het MT faciliteert (i.s.m. IB-ers) extra leerlingenzorg. Het MT houdt ontwikkelingen hiervan bij.
- Het MT stimuleert en biedt mogelijkheden voor vormen van samenwerken, coachen, gebruik maken van elkaars kwaliteiten, enz.

Vertrouwen

Wat betekent dit voor (het onderwijs aan) kinderen? - Kinderen leren hun naaste lief te hebben. Dit uit zich in o.a. medeleerlingen te helpen en te waarderen, maar ook sociaal en beleefd te zijn richting alle naasten. - Kinderen voelen zich veilig. Ze moeten kunnen vertrouwen er te mogen zijn zoals ze zijn. - De kinderen houden zich aan de omgangsregels. Ze gaan over: - Gods Woord als basis / Net taalgebruik / Voor elkaar zorgen / Samen oplossen / Netheid van de school - Kinderen kunnen spelen en werken in een fysiek veilige omgeving.

Wat betekent dit voor de leerkracht / personeel? - Het personeel is een voorbeeld voor kinderen in 'elkaar liefhebben'. - Er wordt gewerkt aan een goede relatie met leerlingen. - De leerkracht heeft oog voor het welzijn van het kind. Indien nodig wordt actie ondernomen. - Het personeel ziet toe op naleving van de omgangsregels door kinderen. - De leerkracht zorgt ervoor dat straffen en belonen in evenwicht is. - Het personeel vervult de rol als 'toezichthouder' nauwgezet.

Wat betekent dit voor het management? - Het MT geeft het voorbeeld in goed samenwerken. - Ze waardeert inbreng van collega's. - Er wordt regelmatig geïnformeerd naar het welzijn van de collega's. - Het MT houdt toezicht op de sociale veiligheid van leerkrachten en leerlingen. - Het MT houdt toezicht op naleving van de (omgangs)regels en spreekt het personeel erop aan wanneer nodig. - Het MT doet indien nodig aanpassingen om de fysieke veiligheid te verbeteren.

Bijlagen

1. Missie en Visie Graaf Jan van Nassauschool

4.2 Levensbeschouwelijke identiteit

We zijn een reformatorische basisschool. Gods Woord en de drie formulieren van enigheid zijn de basis van ons handelen.

Gods Woord geeft richting aan onze levensbeschouwing.

1. Leven in het licht van een eeuwige bestemming
2. Samenleven met onze naaste
3. Verantwoordelijkheid ontvangen talenten
4. Heilsfeithedenkingen
5. Bijbels onderwijs
6. Afhankelijkheid

4.3 Sociale en maatschappelijke ontwikkeling

Onze school besteedt structureel en systematisch aandacht aan de sociale en maatschappelijke ontwikkeling van de leerlingen. We doen dit omdat we onze kinderen willen opvoeden tot verantwoorde burgers die hun christelijke levensvisie naar buiten kunnen uitdragen. Ze moeten goed voor zichzelf kunnen zorgen en goed kunnen omgaan met de mensen en de wereld om hen heen (dichtbij en verder weg). De ontwikkeling van de groep en de individuele leerlingen wordt tijdens de groeps(leerling) bespreking besproken (leerkracht en IB'er). In deze gesprekken worden ook mogelijke aanpakken voor een groep of voor een individuele leerling besproken. De belangrijkste kenmerken (en eigen kwaliteitsaspecten) van onze school zijn:

Kwaliteitsindicatoren	
1.	Onze school besteedt structureel en systematisch aandacht aan de sociale en maatschappelijke ontwikkeling van de leerlingen (zie lessentabel)
★	Onze school beschikt over een methode voor sociaal-emotionele ontwikkeling <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard KA2 - Kwaliteitscultuur</i>
★	Onze school beschikt over een LVS voor sociaal-emotionele ontwikkeling <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard KA2 - Kwaliteitscultuur</i>
4.	We houden bij hoeveel individuele handelingsplannen er per jaar in een groep uitgevoerd worden
5.	We houden bij hoeveel groepsplannen voor de sociaal-emotionele ontwikkeling er per jaar in een groep uitgevoerd worden.
6.	Onze school biedt leerlingen een weerbaarheidstraining aan.

Beoordeling

Omschrijving	Resultaat
Graaf Jan van Nassauschool - basiskwaliteit (MT) - KA2: Kwaliteitscultuur	3,09
Graaf Jan van Nassauschool - basiskwaliteit (IB) - KA2: Kwaliteitscultuur	2,91

4.4 Actief Burgerschap en Sociale Cohesie

Ten aanzien van Actief Burgerschap en Sociale cohesie hebben we allereerst de risico's van de omgeving in kaart gebracht. Op basis van de risico's hebben we vervolgens onze visie, onze doelen en ons aanbod vastgesteld. Onze visie ten aanzien van Actief Burgerschap en Sociale cohesie luidt: leerlingen groeien op in een steeds complexere, pluriforme maatschappij. Onze school vindt het van belang om haar leerlingen op een goede manier hierop voor te bereiden. Leerlingen maken ook nu al deel uit van de samenleving. Allereerst is kennis van belang, maar daar blijft het wat ons betreft niet bij. Wij vinden het belangrijk, dat onze leerlingen op een bewuste manier in het leven staan, waarbij ze niet alleen respect hebben voor anderen, maar ook naar anderen omzien. In de school leren wij leerlingen

daarom goed samen te leven en samen te werken met anderen. Wij willen leerlingen brede kennis over en verantwoordelijkheidsbesef meegeven voor de samenleving. De belangrijkste kenmerken (en eigen kwaliteitsaspecten) van onze school zijn:

Kwaliteitsindicatoren	
1.	We voeden onze leerlingen op tot fatsoenlijke evenwichtige mensen die respectvol (vanuit duidelijke waarden en normen) omgaan met zichzelf, de medemens en de omgeving.
2.	We voeden onze leerlingen op tot personen die kennis hebben van, en respect voor andere opvattingen en overtuigingen (religies).
3.	We voeden onze leerlingen op tot mensen die "meedoen", die actief betrokken willen zijn op de samenleving en die gericht zijn op samenwerking

Beoordeling

Omschrijving	Resultaat
Graaf Jan van Nassauschool - basiskwaliteit (LK) - KA2: Kwaliteitscultuur	3,46
Graaf Jan van Nassauschool - basiskwaliteit (IB) - KA2: Kwaliteitscultuur	2,91

4.5 Leerstofaanbod

Onze school richt zich op de cognitieve, sociale en brede ontwikkeling van de leerlingen. Daartoe bieden we een passend aanbod aan dat dekkend is voor de kerndoelen en de referentieniveaus taal en rekenen. Ons aanbod is evenwichtig verdeeld over de leerjaren en bereidt hen voor op het vervolgonderwijs. Onze school biedt een onderwijsaanbod aan dat past bij de wettelijke voorschriften. In het kader van de 'eigen opdracht' bieden we via de brede school naschoolse activiteiten (o.a. dammen, schaken, druktechnieken, gezond koken, enz.) aan. Ook wordt jaarlijks afgewogen of er een SoVa- training (door een externe instantie) gegeven wordt.

De belangrijkste kenmerken (en eigen kwaliteitsaspecten) van onze school zijn:

Kwaliteitsindicatoren	
★	Ons aanbod is dekkend voor de kerndoelen <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP1 - Aanbod</i>
★	Ons aanbod omvat de referentieniveaus taal en rekenen <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP1 - Aanbod</i>
★	Ons aanbod richt zich op de cognitieve, sociale en brede ontwikkeling <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP1 - Aanbod</i>
4.	Ons aanbod bereidt de leerlingen voor op het vervolgonderwijs

Beoordeling

De ambities worden een keer per vier jaar beoordeeld door directie en team m.b.v. de Quick Scan (WMK-PO)

Omschrijving	Resultaat
Graaf Jan van Nassauschool - basiskwaliteit (LK) - OP1: Leerstofaanbod	3,28
Graaf Jan van Nassauschool - basiskwaliteit (MT) - OP1: Aanbod	3,2
Graaf Jan van Nassauschool - basiskwaliteit (IB) - OP1: Aanbod	2,61

Aandachtspunt	Prioriteit
Er moeten meer leerjaardoelen/tussendoelen en schoolbrede doelen geformuleerd worden.	laag

4.6 Vakken, methodes en toetsinstrumenten

Onze school biedt (zie schema) de volgende vakken aan en gebruikt daarbij de beschreven methodes en toetsen.

Gelet op de kerndoelen, gaan we ervan uit, dat de methodes die we gebruiken dekkend zijn voor de kerndoelen. We gebruiken de methodes integraal, maar vullen wel aan waar we dat nodig vinden. Daardoor borgen we dat we de kerndoelen ook daadwerkelijk behalen. Hetzelfde geldt voor de referentieniveaus. Ons uitgangspunt is, dat we de referentieniveaus realiseren door het gebruik van onderstaande methodes en gevalideerde toetsen (Cito).

Vak	Methodes	Toetsinstrumenten	Vervangen
Taal	Taalfontein (groep 1 en 2)	Cito-toetsen Taal voor kleuters (groep 2)	
	Bronnenboek Taalfontein (groep 1 en 2)	Cito-toetsen Taal voor kleuters (groep 2)	
	Fonemisch Bewustzijn (groep 1 en 2)	Cito-toetsen Taal voor kleuters (groep 2)	
		Leerlijnen Jonge Kind groep 1 en 2 Taal Rekenen Motoriek	
	Taalfontein groep 3	Cito-toetsen DMT Methodetoetsen groep 3	Taal Oceaan invoeren
	Taal Actief	Cito-toetsen DMT groep 4 t/m 8 Methodegebonden toetsen (groep 4 t/m 8)	
		Cito-eindtoets	
Technisch lezen	Taalfontein groep 3	Herfstsignalering Taalfontein (groep 3)	Taal Oceaan invoeren
		Cito-DMT en AVI	
Begrijpend lezen	Nieuwsbegrip	Cito-toetsen Begrijpend lezen	
		Cito-eindtoets	
		Methodegebonden toetsen (groep 3 t/m 8)	
Spelling	Taal Actief	Cito-toetsen Spelling	
		Cito-eindtoets	
Schrijven	Schrijffontein		
Engels	My Name is Tom (gr. 1-8)	Methodegebonden toetsen	
		Cito-toetsen Engels (gr. 7,8)	
Rekenen	Kleurrijke verkenning (groep 1 en 2)	Cito-toetsen Rekenen voor kleuters (groep 2)	
	Gecijferd bewustzijn (groep 1 en 2)	Cito-toetsen Rekenen voor kleuters (groep 2)	
	Wereld in Getallen	Methodegebonden toetsen	
		Cito-toetsen Rekenen en Wiskunde (groep 3 t/m 8)	
		Tempotest Rekenen	

		Cito-eindtoets	
Geschiedenis	Er is geschied	Methodegebonden toetsen	
Aardrijkskunde	Geobas	Methodegebonden toetsen	
Natuur en Techniek	Wondering the world	Methodegebonden toetsen	
Verkeer	Klaar over!	Methodegebonden toetsen	
Tekenen	-		
Handvaardigheid	-		
Muziek	Meer met muziek		
Bewegingsonderwijs	Basislessen		
Sociaal-emotionele ontwikkeling	Kinderen en hun sociale talenten	Sociogram	
		ZIEN!	
		Leerlijnen Jonge Kind	
Godsdienst	Bijbelvertelrooster Psalm/ HC rooster		
	Namen en Feiten (groep 4 t/m 8)	Methodegebonden toetsen	

Beoordeling

De ambities worden een keer per vier jaar beoordeeld door directie en team m.b.v. de Quick Scan (WMK-PO)

Omschrijving	Resultaat
Graaf Jan van Nassauschool - basiskwaliteit (MT) - OP1: Aanbod	3,2
Graaf Jan van Nassauschool - basiskwaliteit (IB) - OP1: Aanbod	2,61
Graaf Jan van Nassauschool - basiskwaliteit (LK) - OP1: Leerstofaanbod	3,28

Aandachtspunt	Prioriteit
De doelen voor het onderwijs zijn opgenomen in het schoolplan	hoog
De opbouw van het aanbod is opgenomen in het schoolplan	hoog
De school biedt een breed aanbod aan	hoog
Het onderwijs is gericht op het bevorderen van actief burgerschap, kennis maken met verschillende culturen en sociale integratie	gemiddeld

4.7 Taalleesonderwijs

1. Kerndoelen

1.1. Mondeling taalonderwijs

- De leerlingen leren informatie te verwerven uit gesproken taal. Ze leren tevens die informatie, mondeling of schriftelijk, gestructureerd weer te geven.
- De leerlingen leren zich naar vorm en inhoud uit te drukken bij het geven en vragen van informatie, het uitbrengen van verslag, het geven van uitleg, het instrueren en bij het discussiëren.
- De leerlingen leren informatie te beoordelen in discussies en in een gesprek dat informatief of opiniërend van karakter is en leren met argumenten te reageren.

1.2. Schriftelijk taalonderwijs

- De leerlingen leren informatie te achterhalen in informatieve en instructieve teksten, waaronder schema's, tabellen en digitale bronnen.

2. De leerlingen leren naar inhoud en vorm teksten te schrijven met verschillende functies, zoals: informeren, instrueren, overtuigen of plezier verschaffen.
3. De leerlingen leren informatie en meningen te ordenen bij het lezen van school en studieteksten en andere instructieve teksten, en bij systematisch geordende bronnen, waaronder digitale bronnen.
4. De leerlingen leren informatie en meningen te vergelijken en te beoordelen in verschillende teksten.
5. De leerlingen leren informatie en meningen te ordenen bij het schrijven van een brief, een verslag, een formulier of een werkstuk. Zij besteden daarbij aandacht aan zinsbouw, correcte spelling, een leesbaar handschrift, bladspiegel, eventueel beeldende elementen en kleur.
6. De leerlingen krijgen plezier in het lezen en schrijven van voor hen bestemde verhalen, gedichten en informatieve teksten.

1.3. Taalbeschouwing, waaronder strategieën

1. De leerlingen leren bij de doelen onder 'mondeling taalonderwijs' en 'schriftelijk taalonderwijs' strategieën te herkennen, te verwoorden, te gebruiken en te beoordelen.
2. De leerlingen leren een aantal taalkundige principes en regels. Zij kunnen in een zin het onderwerp, het werkwoordelijk gezegde en delen van dat gezegde onderscheiden. De leerlingen kennen
 - regels voor het spellen van werkwoorden;
 - regels voor het spellen van andere woorden dan werkwoorden;
 - regels voor het gebruik van leestekens.

3. De leerlingen verwerven een adequate woordenschat en strategieën voor het begrijpen van voor hen onbekende woorden. Onder 'woordenschat' vallen ook begrippen die het leerlingen mogelijk maken over taal te denken en te spreken.

Relatie met de kerndoelen

Aan de hand van de in het vervolg van dit hoofdstuk genoemde methoden en additionele materialen wordt onderwijs gegeven dat voldoet aan de kerndoelen.

2. VISIE

a. Taal als middel

God schiep de mens naar Zijn beeld en gelijkenis. Daardoor bezat de mens ware kennis, gerechtigheid en heiligheid. Zo kon hij beantwoorden aan het doel waartoe hij geschapen was: te leven tot Gods eer en tot welzijn van de naaste. God heeft hem versierd met Zijn deugdenbeeld en daarmee vele gaven gegeven om aan dit scheppingsdoel te kunnen beantwoorden. Een van die gaven is het vermogen om taal te gebruiken. Door de zondeval heeft de mens door eigen schuld het beeld Gods verloren en kan en wil hij de hem geschonken gaven uit zichzelf niet meer op de juiste wijze gebruiken, hoewel de eis gehandhaafd blijft deze te gebruiken tot het doel waartoe God ze gegeven heeft. Wanneer de Heere uit soeverein welbehagen de gevallen mens om Christus' wil Zijn genade bewijst en hem begiftigt met het zaligmakend geloof, wordt de taal in beginsel weer gebruikt in haar oorspronkelijke functie. Toch blijft ook voor de gelovigen met betrekking tot de taal gelden: "HEERE, zet een wacht voor mijn mond, behoed de deur mijner lippen" (Ps. 141: 3 onber.).

b. De dimensies van de taal

Principieel gezien heeft de taal, gelijk al de aan de mens geschonken gaven, twee dimensies: een verticale, metafysische en een horizontale, intermenselijke. De dimensies zijn hierboven in paragraaf 1 nader omschreven. Hoewel er twee dimensies te onderscheiden zijn, zijn deze niet te scheiden: het gebruik van de taal in intermenselijke relaties wordt altijd bepaald door de wijze waarop de verticale dimensie functioneert. Dat betekent dat twee mensen hetzelfde kunnen zeggen, terwijl er toch sprake is van een verschillende gezindheid.

c. De functies van de taal

De taal heeft een drietal functies: conceptie, expressie en communicatie. Door de conceptiefunctie is het mogelijk dat de mens de openbaring van God in Zijn schepping en in Zijn Woord kan verstaan en zich begrippen kan vormen over zichzelf en de werkelijkheid waarin hij leeft en daarover kan reflecteren. Door middel van de expressiefunctie kan de mens zijn concepties uiten in taal. Door de communicatieve functie van de taal is het mogelijk dat de mens antwoordt op Gods openbaring en in taal in relatie treedt met zijn medemens. Door genoemde functies is het zelfs mogelijk ruimte en tijd te overbruggen. Zo blijft het gedachtegoed van het voorgeslacht in principe voor het nageslacht toegankelijk. Overigens dient het na-geslacht dan wel de taal en de betekenis van de woorden van het voorgeslacht te kennen.

d. De normering van de taal

Uit de bovenstaande beschouwing blijkt dat de taal nooit waarde vrij is. Tegenover de moderne gedachte dat de mens zichzelf tot norm is en in vrijheid zijn eigen normen kan bepalen, belijden wij dat Gods Woord normerend is voor alle terreinen van het leven en dus ook voor het taalgebruik.

e. Consequenties voor taalonderwijs

Principieel gezien heeft het bovenstaande voor taalonderwijs de volgende consequenties:

- De gezindheid waarmee de taal en haar functies gehanteerd worden, is van primair belang. Dit gegeven dient de leidende gedachte in het onderwijs in taal te zijn. Daarmee is tevens aangegeven dat het taalonderwijs allereerst pedagogisch van aard is en dus op waardeoverdracht gericht dient te zijn.
- Naar eis van het goddelijk gebod dienen wij onze kinderen op te voeden tot een zorgvuldig gebruik van de taal. Daarover zegt Th. à Brakel, een van de geestelijke leidlieden uit de Nadere Reformatie, in "Het geestelijk leven" (Groningen, 1725, pag. 174): "En hoe zouden wij niet zo nauw op onze woorden letten! Want een mens zal in de dag des oordeels rekenschap geven van elk ijdel woord dat hij gesproken heeft (Matth. 12:36). Daarom ware het te wensen dat men in zijn spreken deze drie dingen kon bedenken: 1. of het al tot Gods eer diende, 2. of het al tot stichting van onze naaste zou strekken, 3. of het al noodzakelijk ware, en als wij dat in ons spreken niet konden bemerken, dan liever zwijgen."
- De visie op de werkelijkheid dient genormeerd te zijn door Gods Woord. Dit uitgangspunt bepaalt de onderwerpskeuze en de wijze waarop de diverse aspecten van de taal aan de orde komen.
- Omdat Gods Woord ook voor ons taalonderwijs normerend is, dient het geïntegreerd te worden in dat onderwijs, opdat dit moge dienen tot het verstaan van wat ons voorgelicht ons in belijdenis en geschrift heeft nagelaten aangaande God en Zijn Woord, Zijn wegen en Zijn handelingen.
- We mogen niet voorbijgaan aan het gegeven dat de menselijke cultuur en de ontwikkeling daarvan weerspiegeld wordt in de taal. Maar de wijze waarop en de mate waarin deze cultuur in het taalonderwijs aan de orde komt, wordt begrensd door de norm van Gods Woord.
- Bovenstaande uitgangspunten bepalen uiteindelijk de woordkeus, de woordenschat, de thema's, de teksten en de didactische werkvormen die gehanteerd worden.

f. Visie op sprookjes, fantasieverhalen en dramatische vorming

Sprookjes

Tot de ons overgeleverde literatuur behoren ook de sprookjes. Als genre dient het sprookje onderscheiden te worden van vele andere soorten fantasieverhaal. Het draagt een sterk symbolisch karakter. Veel sprookjes beelden de zoektocht naar het geluk en de strijd tussen goed en kwaad uit. Ook spelen bovennatuurlijke wezens en verschijnselen een belangrijke rol in het sprookje. Afgezien van de vraag wat mogelijk de oorspronkelijke bedoeling is, kunnen we op grond van de genoemde kenmerken zeggen dat het sprookje een sterk levensbeschouwelijke lading heeft. Er spreekt een levensvisie uit. Deze visie heeft ook in ethisch opzicht consequenties.

De in veel sprookjes naar voren komende levensvisie staat haaks op wat Gods Woord ons voorhoudt. De wereld van het sprookje is vaak een magische wereld, waarin wonderlijke dingen gebeuren. Deze 'wonderen' hebben een totaal andere functie dan de wonderen die we in de Bijbel beschreven vinden. De Bijbelse wonderen relativiseren niet de werkelijkheid waarin we leven, maar verwijzen naar de God van het wonder, Die hemel en aarde met alles wat er in is, uit niet geschapen heeft en Die ook door Zijn eeuwige raad en voorzienigheid ze nog on-der-houdt en regeert. De Bijbelse wonderen hebben tot doel de verheerlijking van God en te brengen tot geloof in God, Die Zich in Christus aan de Zijnen openbaart als een God van barmhartigheid en genade; en Zijn volk te brengen tot een gelovig aanvaarden van de door Hem geschapen werkelijkheid om daarin te leven naar Zijn heilige geboden. De 'wonderen' van het sprookje echter verwijzen naar een vage, irrationele, niet transcendente, maar immanente magische werkelijkheid naast de werkelijkheid waarin we leven. Ze relativiseren de werkelijkheidszin van wat zichtbaar en tastbaar is en bedoelen slechts een ongefundeerd, irrationeel geloof te versterken, vanuit een niet logisch maar intuïtief bewustzijn, in de omkeerbaarheid van wat onomkeerbaar is.

Ook de moraal van het sprookje is vaak een andere dan die van Gods heilige wet, die ons in Zijn Woord is geopenbaard. In het sprookje is het vaak de slimme of de deugdzame die het uiteindelijke geluk vindt. Het goede wordt beloond en het kwade wordt gestraft. Soms geldt onverbloemd het recht van de sterkste. Er zijn ook sprookjes waarin flink wordt gediscrimineerd. Daarbij komt dat het gevonden geluk bijna altijd volledig aards, horizontalistisch is ingekleurd. De Bijbelse boodschap van zonde en genade ontbreekt er ten enenmale.

Veel sprookjes roepen herinneringen op aan Bijbelse voorstellingen en figuren. Mogelijk moeten we zelfs denken aan zeer oude restanten van Gods openbaring. Maar ze zijn ver-vreemd van hun oorspronkelijke kader en ingebed in een on-Bijbelse visie op de ons omringende werkelijkheid, die we zien of alleen geloven kunnen.

Bovendien is overtuigend aangetoond (onder andere door Mellie Uylert in haar boek "Verborgene wijsheid van het sprookje") dat nogal wat sprookjes restanten bevatten van heidense opvattingen, gebruiken en rituelen. Sprookjes zijn, als veel oude volksverhalen, voor-beelden van 'gesunkenes Kulturgut' genoemd. Het is een 'Kulturgut' van zeer bedenkelijk gehalte.

Het kan zinvol zijn dat jonge mensen bij hun literaire vorming kritisch kennisnemen van het literaire genre van het sprookje. Maar om bovenvermelde achtergrond en inhoud van veel sprookjes wordt het onjuist geacht kinderen in het basisonderwijs sprookjes te vertellen.

Een bijkomend, maar bepaald niet onbelangrijk bezwaar is dat we hebben te waken tegen elke verwarring van het sprookje met het Bijbelverhaal, dat in het (taal)onderwijs zo'n fundamentele plaats heeft.

Fantasieverhalen

Spel en fantasie vormen een wezenlijk element in de ontwikkeling van het jonge kind. In het spel en de fantasie imiteert het kind vaak de werkelijkheid. Ook daarmee probeert het greep te krijgen op deze werkelijkheid en haar te verwerken. Spel en fantasie zijn daarom niet af te wijzen, maar als van God gegeven scheppingsgaven te rekenen. Ook spel en fantasie dienen het kind te brengen tot een aanvaarding van de door God geschapen werkelijkheid en tot een leven daarin, vanuit een door Hem geschonken geloof, naar Zijn geboden.

Spel en fantasie dienen dus niet van de werkelijkheid te vervreemden. Doen ze dat wel, dan wordt een schijnwereld opgeroepen, die niet in overeenstemming is met Gods gebod en met Zijn Woord. Kinderen die zich bedreigd voelen door de vanwege de zonde aangetaste werkelijkheid, hebben vaak juist de neiging te vluchten in een fictieve wereld. Een schone schijnwereld of een wereld waarin ze hun onlustgevoelens en verlangens kunnen botvieren.

In de moderne kinderliteratuur, die als alle literatuur, een afspiegeling is van de werkelijkheid waarin we leven en van de wijze waarop we deze werkelijkheid ervaren, neemt het fantasie-verhaal een heel belangrijke plaats in. Helaas moet daarbij opgemerkt worden dat de wereld van de magie en het occulte daarin steeds sterker vertegenwoordigd zijn.

In het licht van het hier gestelde geven we de voorkeur aan het realiteitsverhaal en zijn we uiterst terughoudend ten aanzien van fantasieverhalen.

Dramatische vorming

Dramatische vorming, onder andere in de vorm van poppenkast, rollenspel en musical, is in het Nederlandse basisonderwijs gemeengoed geworden. Het zijn vooral onderwijsvernieuwers als Petersen en Steiner geweest die het belang ervan voor de ontwikkeling van het kind op de voorgrond gesteld hebben. Door de overheid is dramatische vorming opgenomen in het door haar voorgeschreven onderwijsprogramma.

De creatieve en beeldende expressie, zo belangrijk voor de ontwikkeling van de persoonlijkheid van het kind tot een zelfstandig denkend en zich uitend mens, zou vooral in de dramatische vorming tot haar recht komen.

De meest fundamentele gedachte daarachter is dat de zelfontplooiing van het kind daarmee gestimuleerd moet worden. En hierachter schuilt vaak een mensbeeld dat uitgaat van de fundamentele autonomie van de zichzelf in alle vrijheid ontplooiende mens.

In het drama, zoals dit zich vanuit Griekenland in onze westerse cultuur ontwikkeld heeft, speelt vaak de strijd tussen goed en kwaad een wezenlijke rol. Zowel in tragedie als in komedie en klucht. Onvermijdbaar is dan dat het kwade niet alleen aangeduid, in de gedachte opgeroepen of zelfs verbeeld wordt, maar ook dat het gespeeld wordt. Met het laatste wordt een grens overschreden die leidt tot overtreding van Gods geboden. En afgezien daarvan is de vraag gewettigd of de dramatische vorm op zich niet een vervreemdend effect kan hebben, dat bezwaarlijke kanten heeft. Veelzeggend is dat het drama, terwijl het in de omringende culturen wel bestond, geen plaats had in de door Gods Woord en wet geleide cultuur van Israël in de Bijbelse tijd.

Ook uit pedagogische overwegingen zijn bezwaren in te brengen tegen de bijna volledige identificatie die door het dramatische spel geëist wordt. De kritische afstand tot het opgeroepen beeld, die in de vertelling nog volledig aanwezig is, is hier verdwenen. Dat dit demoraliserend kan werken, heeft de geschiedenis al heel vaak laten zien: de wereld van toneel- en filmspelers stond en staat niet bekend als een wereld die gekenmerkt wordt door hoog zedelijke normen. In het spel verliest immers Gods gebod zijn realiteitsgehalte: het spel is immers maar spel en een speler kan toch niet verantwoordelijk worden gesteld voor wat hij speelt? Deze devaluatie van Gods geboden op zich is al onaanvaardbaar. Maar ze heeft ook een negatieve invloed op het erkennen van deze geboden in de gewone werkelijkheid, buiten de wereld van het spel. Het spel op zich heeft het ge-vaar in zich dat normen en waarden vervagen. Significant is in dit opzicht dat in onze tijd aan dramatische producten wel esthetische normen, maar - behoudens de norm van de gelijke rechten van alle mensen, ongeacht huidskleur, godsdienst en sekse - geen ethische normen worden gesteld.

De vroeg Christelijke Kerk heeft daarom radicaal elke vorm van toneelspel afgewezen. In de tijd van de Reformatie hebben velen zich weer bij de opvatting en houding van de Christelijke Kerk in de eerste eeuwen aangesloten.

Daar we ons op onze school wensen te laten leiden door Gods Woord en de daarop gegronde belijdenisgeschriften uit de tijd van de Reformatie, hebben we ons ook in dezen willen conformeren aan de traditie van de Kerk in haar beste tijden. Er zal daarom op onze school geen sprake zijn van dramatische verwerking.

3. Doelstelling(en)

Het onderwijs in Nederlandse taal is erop gericht, dat de leerlingen

- door middel van taal in aanraking gebracht worden met Gods Woord en Zijn dienst;
- leren zorgvuldig de taal te gebruiken, opdat zij die tot Gods eer en tot stichting van de naaste zouden mogen gebruiken;

- vaardigheden ontwikkelen waarmee ze deze taal doelmatig gebruiken in situaties die zich in het dagelijkse leven voordoen;
- kennis en inzicht verwerven omtrent betekenis, gebruik en vorm van taal;
- bij het gebruiken en beschouwen van taal verantwoord bezig zijn.

4. Gebruikte methode

Taal-lezen

We gebruiken de methode Taalfontein in groep 1 en 2, binnenkort gebruiken we TaalOceaan in groep 3 en Taalactief in de groepen 4 tot en met 8.

Schrijven

In de groepen 3, 4 en 5 wordt de schrijfmethode 'Schrijffontein' gebruikt

Bijlagen

1. Visie op Taalonderwijs Graaf Jan van Nassauschool

4.8 Rekenen en wiskunde

Domeinen: Wiskundig inzicht en handelen

Getallen en bewerkingen

Metten en meetkunde

Vakgebieden / ontw. gebied: Rekenen en wiskunde

1. Kerndoelen

Wiskundig inzicht en handelen

1. De leerlingen leren wiskundetaal gebruiken.
2. De leerlingen leren praktische en formele rekenwiskundige problemen op te lossen en redeneringen helder weer te geven.
3. De leerlingen leren aanpakken bij het oplossen van reken-wiskunde problemen te onderbouwen en leren oplossingen te beoordelen.

Getallen en bewerkingen

1. De leerlingen leren structuur en samenhang van aantallen, gehele getallen, kommagetallen, breuken, procenten en verhoudingen op hoofdlijnen te doorzien en er in praktische situaties mee te rekenen.
2. De leerlingen leren de basisbewerkingen met gehele getallen in elk geval tot 100 snel uit het hoofd uitvoeren, waarbij optellen en aftrekken tot 20 en de tafels van buiten gekend zijn.
3. De leerlingen leren schattend tellen en rekenen.
4. De leerlingen leren handig optellen, aftrekken, vermenigvuldigen en delen.
5. De leerlingen leren schriftelijk optellen, aftrekken, vermenigvuldigen en delen volgens meer of minder verkorte standaardprocedures.
6. De leerlingen leren de rekenmachine met inzicht te gebruiken.

Metten en meetkunde

1. De leerlingen leren eenvoudige meetkundige problemen op te lossen.
2. De leerlingen leren meten en leren te rekenen met eenheden en maten, zoals bij tijd, geld, lengte, omtrek, oppervlakte, inhoud, gewicht, snelheid en temperatuur.
2. Relatie met de kerndoelen

Aan de hand van de in het vervolg van dit hoofdstuk genoemde methoden en additionele materialen wordt onderwijs gegeven dat voldoet aan de kerndoelen.

3. Preambule (visie en uitgangspunten)

Algemeen

Bij ons rekenonderwijs hanteren we de volgende levensbeschouwelijke uitgangspunten:

1. Het rekenonderwijs dient ingebed te zijn in het geheel van onderwijzen en opvoeden dat binnen onze school plaatsvindt. Dat houdt in ieder geval in dat het onderwijzen en het gezien moet worden in het licht der eeuwigheid en dat er daarom sprake is van genormeerd handelen.
2. In de schepping is sprake van orde en regelmaat. Het onderwijs in rekenen dient erop gericht te zijn dat kinderen met deze orde en regelmaat leren zien en positief waarderen. Ook leren zij hier verantwoord mee omgaan en zelf ook ordelijk werken.
3. Kennis verkregen door onderwijs in rekenen kan verkeerd toegepast worden. De school heeft tot taak de kinderen op dat verkeerde gebruik te wijzen. Te denken valt in dit verband aan een sterke gerichtheid op het vermeerderen van geld en goed, aan het verkeerde gebruik van de kansrekening en aan het reduceren van de werkelijkheid tot

meetbare en beheersbare zaken.

4. Doelstelling(en)

Het onderwijs in rekenen/wiskunde is erop gericht, dat de leerlingen

- met de in de schepping gegeven orde verantwoord kunnen omgaan en zelf ook ordelijk leren werken;
- hun rekenvaardigheid gebruiken volgens de normen van Gods Woord;
- verbindingen kunnen leggen tussen het onderwijs in rekenen/wiskunde en hun dagelijkse leefwereld;
- basisvaardigheden verwerven, eenvoudige wiskundetaal begrijpen en toepassen in praktische situaties;
- reflecteren op eigen wiskundige activiteiten en resultaten daarvan op juistheid controleren;
- eenvoudige verbanden, regels, patronen en structuren opsporen;
- onderzoek- en redeneerstrategieën in eigen woorden beschrijven en gebruiken.

5. Gebruikte methode

Het rekenonderwijs wordt gegeven aan de hand van de methode 'De wereld in getallen'. Deze methode wordt geheel aangeboden. Daarmee voldoen wij aan de kerndoelen.

Bij de methode behoren veel remediërende (digitale) leermiddelen.

Daarnaast oefenen de kinderen vooral het automatiseren op een digitale wijze (o.a. onlineklas.nl; rekentuin.nl; redactiesommen.nl).

Bijlagen

1. Visie op Rekenonderwijs Graaf Jan van Nassauschool

4.9 Wereldoriëntatie

We onderscheiden wereldoriëntatie in de vakken: geschiedenis en aardrijkskunde.

GESCHIEDENIS

1. Uitgangspunten

De opdracht voor het geven van het geschiedenisonderwijs vinden we in Gods Woord en wel in Psalm 78 : 2 - 7, waar beschreven staat:

"Ik zal mijn mond opendoen met spreuken; ik zal verborgenheden overvloediglijk uitstorten, van ouds her;

Die wij gehoord hebben en weten ze, en onze vaders ons verteld hebben. Wij zullen het niet verbergen voor hun kinderen, voor het navolgende geslacht, vertellende de loffelijkheden des Heeren en Zijn sterkheid, en Zijn wonderen, die Hij gedaan heeft.

Want Hij heeft een getuigenis opgericht in Jacob en een wet gesteld in Israël, die Hij onzen vaders geboden heeft, dat zij ze hun kinderen zouden bekend maken;

Opdat het navolgende geslacht die weten zou, de kinderen, die geboren zouden worden; en zouden opstaan, en vertellen ze hun kinderen; En dat zij hun hoop op God zouden stellen, en Gods daden niet vergeten, maar Zijn geboden bewaren."

Het doel van de geschiedenis is de ere Gods in de volkomen vervulling van het Goddelijk raadsbesluit, wanneer het satansrijk is overwonnen en het Koninkrijk Gods in volle heerlijkheid is gekomen.

De aard en het wezen van de geschiedenis is strijd, voortdurende strijd tussen het Koninkrijk Gods en het satansrijk. Zo heeft de mens een strijd op aarde als aandeel in de strijd die alle eeuwen doorgaat en waarbij het er op aankomt of die strijd ook de goede strijd is, de strijd des geloofs.

De betekenis van de geschiedenis is de voortgaande verwerkelijking van het doel van de geschiedenis. Alles in de tijd, in het bijzonder de gang der mensheid, moet medewerken ten goede en heeft als zodanig betekenis in het licht der eeuwigheid. Met name is die betekenis gelegen in de komst en de uitbreiding van het Koninkrijk Gods, als ook in de afbraak en volkomen ondergang van het satansrijk. Daarbij moet wel bedacht worden dat de geschiedenis naar menselijke waarneming menigmaal geheel anders lijkt te verlopen, zodat het schijnt alsof het satansrijk over het Koninkrijk Gods zal triomferen.

De zin der geschiedenis is evenwel de zekere vervulling van het doel der geschiedenis en ligt als zodanig in Christus, de Zoon van God Die mens is geworden om in volkomen gehoorzaamheid aan Zijn Vader het Goddelijk raadsbesluit te volvoeren, waarbij Hij Zijn leven gaf om het leven voor Zijn Kerk te zijn, om alzo de macht van het satansrijk te verbreken totdat de ondergang volkomen is en Zijn Koninkrijk op te richten en uit te breiden totdat het in volle heerlijkheid zal geopenbaard worden.

Tegen deze achtergrond laat de gereformeerde geschiedschrijving zien dat de geschiedenis in Gods Hand is en wel in navolging van de Heilige Schrift, die openbaart hoe God de eeuwen door Zijn raadsbesluit volvoert, die Gods grote daden verhaalt en de wonderlijke wegen die Hij houdt met Zijn volk.

Nu mag er in dit verband niet aan worden voorbijgegaan, dat de Heilige Schrift de leiding Gods van de geschiedenis

openbaart met canoniek gezag. Na het afsluiten van de canon is het onmogelijk met dat gezag te doen zien dat de geschiedenis in Gods Hand is.

Anderzijds dient te worden bedacht dat de Heilige Geschiedenis na het afsluiten van de canon voortgaat als heilsgeschiedenis, waarin God doorgaat met het volvoeren van Zijn raadsbesluit tot het einde aller dingen.

Zo blijft de geschiedenis in Gods Hand, met name in het toebrengen van Zijn uitverkoren volk tot de gemeente des Heeren, in de wonderlijke wegen die Hij houdt met Zijn volk en in de grote daden van bestraffing en ontferming die Hij doet zien. Ook al kan daarvan niet gesproken worden op een wijze die identiek is aan Gods Woord, wel kan daar getuigenis van worden gegeven naar analogie van Gods Woord. In dit verband laat de Heilige Schrift zien dat de Heilige Geschiedenis heilsgeschiedenis is, die zich voltrekt temidden van de profane geschiedenis en waarbij de profane geschiedenis dienstbaar is aan de heilsgeschiedenis.

Als zodanig dient de geschiedenis als een eenheid te worden beschouwd, waar binnen zich een principiële scheiding voltrekt. Alhoewel die scheiding in eeuwigheidslicht absoluut is, is het in het licht van de tijd niet mogelijk hier een strakke scheidingslijn aan te brengen. Meer dan onderscheiding is veelal niet mogelijk. Wel kan in dit verband met Groen van Prinsterer worden gesteld: "Het Christendom, historisch, moet de ziel der geschiedenis zijn". En zijn voor de hand liggende conclusie is eveneens de onze: "Dus moet de kern der algemene geschiedenis zijn de historie der christelijke kerk."

2. Doelstellingen

- De leerlingen gaan beseffen dat zich in de geschiedenis de strijd voltrekt tussen het Koninkrijk Gods en het satansrijk.
- De leerlingen gaan beseffen dat de loop der gebeurtenissen bepaald is door Gods voorzienigheid.
- De leerlingen krijgen een door Gods Woord genormeerde visie op historische verschijnselen en ontwikkelingen aangereikt.
- De leerlingen gaan beseffen dat er in de geschiedenis zowel sprake is van continuïteit als van verandering.
- De leerlingen nemen kennis van de opkomst en uitbreiding van het christendom.
- De leerlingen nemen kennis van het ontstaan en de voortgaande ontwikkeling van ons land als protestantse natie met een eigen identiteit te midden van de volkeren.
- De leerlingen nemen kennis van de voortdurend toenemende secularisatie van onze samenleving om een proces van bewustwording op gang te brengen van de identiteit van de gereformeerde gezindte.
- De leerlingen leren gebruik te maken van eenvoudige historische bronnen en ze leren aanduidingen van tijd en tijdsindeling te hanteren. (Kerndoel 51)
- De leerlingen leren over kenmerkende aspecten van de volgende tijdvakken: jagers en boeren; Grieken en Romeinen; monniken en ridders; steden en staten; ontdekkers en hervormers; regenten en vorsten; pruiken en revoluties; burgers en stoommachines; wereldoorlogen en holocaust; televisie en computer. (Kerndoel 52)
- De leerlingen leren over de belangrijke historische personen en gebeurtenissen uit de Nederlandse geschiedenis en kunnen die voorbeeldmatig verbinden met de wereldgeschiedenis. (Kerndoel 53)
- De leerlingen verwerven enige kennis over en krijgen waardering voor aspecten van cultureel erfgoed. (kerndoel 56)

3. Methode en materialen

In de groepen 5-8 gebruiken we de methode 'Er is geschied'.

4. Onderwijstijd

Groep Tijd Groep Tijd

1 x 5 0,75 uur

2 x 6 1,00 uur

3 x 7 1,00 uur

4 x 8 1,00 uur

5. Didactisch handelen

a. Lesontwerp(lesmodel) en werkvormen

Geschiedenis is in de eerste plaats vertellen. Dat krijgt dan ook in de lessen Vaderlandse Geschiedenis een ruime plaats. Na de vertelling volgt de verwerking, waarvan de vorm deels bepaald wordt door de methode en deels bepaald wordt door de creativiteit van de leerkracht, zoals het inrichten van een thematafel, een excursie, e.d.

b. Differentiatie

De methode biedt de mogelijkheid om te differentiëren in verwerkingsopdrachten. Ook is er de mogelijkheid om te differentiëren bij het laten leren en maken van huiswerk.

AARDRIJKSKUNDE

1. Uitgangspunten

Wij belijden dat God hemel en aarde en alle schepselen in zes dagen uit niet heeft geschapen en deze in Zijn

voorzienigheid nog onderhoudt en regeert. Eveneens belijden wij dat God alles volmaakt geschapen heeft. Door de zondeval is echter de gehele schepping verdorven. Op grond van Gods Woord belijden wij ook dat de tegenwoordige hemel en aarde eenmaal zullen voorbijgaan en dat daarvoor in de plaats een nieuwe hemel en aarde zal komen waarop gerechtigheid woont.

Uit onze belijdenis dat hemel en aarde door God uit niet geschapen is in zes dagen van 24 uur, vloeit voort:

- dat de mens als rentmeester de opdracht heeft op verantwoorde wijze met de aarde om te gaan;
- dat God soeverein is in Zijn handelen met de aarde en haar bewoners.

Tevens belijden we dat de Bijbel het onfeilbare Woord van God is. Dit houdt onder andere voor ons in:

- dat de zondeval de gehele schepping doortrokken heeft;
- dat de zondvloed haar sporen in de schepping heeft nagelaten.

1.1. Bijbelse noties

- De aarde is door de Heere God op de eerste dag der week geschapen. De aarde nu was woest en ledig. Gedurende de zes scheppingsdagen heeft God deze aarde volmaakt ingericht met de mens als pronkstuk der schepping (Genesis 1).
- De Heere, Die hemel en aarde, dus het ganse heelal, geschapen heeft (Psalm 124:8), heeft de aarde aan de mensen tot een woonplaats gegeven (Psalm 115:16).
- De aarde is, theologisch gezien, het middelpunt van het heelal.
- De aarde is vervloekt omwille van de mens die zich van Zijn Schepper losmaakte en moedwillig Gods verbond verbrak (Gen. 3:17). Deze vloek wordt enigszins getemperd door Gods algemene genade, die God in Zijn goedheid nog bewijst; anders zou de aarde een hel zijn.
- God zond tot deze aarde Zijn Zoon om voor Zijn uitverkorenen de eeuwige zaligheid te verwerven.
- Christus heeft op deze aarde God verheerlijkt (Joh. 17:4), is daarna opgenomen in heerlijkheid (Hand. 1), maar komt terug om te oordelen over het leven van elk mens en dan zullen de eindigen der aarde Hem zien (Jes. 52:10).
- De aarde is de mens niet alleen als woonplaats gegeven, maar ook om er zijn voedsel en onderhoud te verdienen. Genesis 3:17 spreekt van de vervloekte aarde als landbouwgebied, waarop de mens "met kommerlijke en moeitelijke arbeid" zich en zijn nakomelingen in leven zal houden en zijn "brood" zal eten.

1.2. Gevolgtrekkingen uit deze Bijbelse noties

- Wij verwerpen met kracht het denkbeeld als zou de aarde vanzelf ontstaan zijn in een tijdperk van miljoenen jaren. De evolutietheorie is voor ons een Godloze theorie en daarom verwerpelijk. Geologische verschijnselen worden door ons niet vanuit de ijstijdtheorie verklaard, maar vanuit schepping, zondeval en de gevolgen daarvan.
- De Heere heeft de aarde de mensen gegeven, opdat zij als getrouw rentmeester hun opdracht zouden vervullen: de aarde bebouwen en bewaren. Tengevolge van de zondeval in het paradijs maakt de mens ook ten opzichte van zijn rentmeesterschap de schuld dagelijks meerder. Hij gaat namelijk niet als een getrouw rentmeester met Gods schepping om.
- Elke wantoestand op aarde is de schuld van de zondige mens, die tengevolge van zijn val nooit meer van de aarde een ideale woonplaats kan maken.
- Toch behoeft een waar christen hierdoor niet ontmoedigd te worden, want God zal met Christus' wederkomst een nieuwe hemel en een nieuwe aarde scheppen, waarop gerechtigheid wonen zal (Openb. 21:1 en 3). Gods volk heeft op aarde dan ook een vreemdelingsleven.
- Het handelen Gods met deze aarde is een grondgegeven bij de fysische aardrijkskunde.
- Nooit zal de mens het middelpunt van het aardrijkskundeonderwijs mogen zijn. De mens zal altijd gezien moeten worden vanuit de relatie met:
 - zijn Schepper, Die hem de aarde tot woonplaats gaf om deze te bebouwen en te bewaren als een goed rentmeester;
 - de medemens, als medeburger van deze aarde en als mede-rentmeester;
 - de aarde, waarop de mens een cultuuropdracht heeft; die om de mens vervloekt is; die eenmaal vernieuwd zal worden.

1.3. Aardrijkskundige noties

- Zolang de aarde in diens huidige vorm bestaat, is de relatie aarde-mens een gegeven. Onder Gods voorzienigheid beïnvloeden zij elkaar:
 - a. De mens bepaalt deels het uiterlijk van de aarde; de mens brengt de natuur in cultuur.
 - b. De levende en niet-levende natuur beïnvloedt wederkerig de mens en de cultuur.
- In de loop der tijden is er veel verschil gekomen in cultuur, religie en organisatie van de gemeenschap. Steeds zal de mens, woonachtig in een bepaald fysisch milieu, gerelateerd dienen te worden aan deze drie factoren. Hierbij moeten we niet vergeten dat verschillende ideologieën in dit opzicht hun vernietigend werk doen en in economisch en cultureel opzicht de volken losmaken van hun verleden.
- In ons onderwijs komen een viertal aspecten van het aardrijkskundeonderwijs aan de orde:

1. Het plaatselijke aspect; een oriëntatie in plaats, regio, landstreek, land en werelddeel. De ligging is medebepalend voor het leven en werken van de mens. Verwerving van topografische kennis is daarom onontbeerlijk. De kaart en de atlas hebben een belangrijke functie bij het verkennen van de wereld.

2. Het menselijke aspect; het leven der mensen in de verschillende gebieden en de verschillen met de eigen leefwereld. Het ontdekken hoe mensen en gemeenschappen elkaar nodig hebben. Door het menselijk handelen verandert het aanzien van de wereld voortdurend; daarom moet er rekening gehouden worden met elkaar. Dit betreft ook het individuele handelen van ieder mens. De beïnvloeding mens - aarde, maar ook mens - medemens is vaak een negatieve (vervuiling, vernieling, onderdrukking, enz.). Daarom dient het onderwijs gericht te zijn op een positieve instelling ten opzichte van natuur, milieu en medemens.

3. Het natuurkundige aspect; de invloed van de aard van de bodem en de gesteldheid daarvan op de mens; de verschillen met de eigen leefwereld.

4. Het geometrische aspect; de bolvorm van de aarde, de aswenteling, dag en nacht, de jaargetijden, windrichtingen en het begrip schaal. De plaats van de aarde in het heelal en zijn positie ten opzichte van de andere hemellichamen.

2. Doelstellingen

- De leerlingen leren de aarde zien als Gods schepping, die door de zondeval verdorven is.
- De leerlingen leren op verantwoorde wijze omgaan met de aarde.
- De leerlingen vormen zich een beeld van de aarde en haar belangrijkste regio's.
- De leerlingen verwerven inzicht in de manier waarop de natuur en het menselijk handelen onder Gods voorzienigheid de ruimtelijke inrichting beïnvloeden.
- De leerlingen maken zich enige geografische kennis en vaardigheden eigen.
- De leerlingen kunnen zich oriënteren in de geografische structuur van deze wereldbol, als een schepping Gods, en zien welke verschijnselen van invloed zijn op het menselijke bestaan.
- De leerlingen leren de ruimtelijke inrichting van de eigen omgeving te vergelijken met die in omgevingen elders, in binnen- en buitenland, vanuit de perspectieven landschap, wonen, werken, bestuur, verkeer, recreatie, welvaart, cultuur en levensbeschouwing. In ieder geval wordt daarbij aandacht besteed aan twee lidstaten van de Europese Unie en twee landen die in 2004 lid werden, de Verenigde Staten en een land in Azië, Afrika en Zuid-Amerika. (Kerndoel 47)
- De leerlingen leren over de maatregelen die in Nederland genomen worden/werden om bewoning van door water bedreigde gebieden mogelijk te maken. (Kerndoel 48)
- De leerlingen leren over de mondiale ruimtelijke spreiding van bevolkingsconcentraties en godsdiensten, van klimaten, energiebronnen en van natuurlandschappen zoals vulkanen, woestijnen, tropische regenwouden, hooggebergten en rivieren. (Kerndoel 49)
- De leerlingen leren omgaan met kaart en atlas, beheersen de basistopografie van Nederland, Europa en de rest van de wereld en ontwikkelen een eigentijds geografisch wereldbeeld. (Kerndoel 50)
- De leerlingen hebben kennis gemaakt met de schoonheid van het Nederlandse landschap.

3. Methode en materialen

Geobas en Kleine Bosatlas in de groepen 5,6,7,8

4. Onderwijstijd

Groep 5: 1.00 uur

Groep 6: 1,25 uur

Groep 7: 1,25 uur

Groep 8: 1,25 uur

5. Didactisch handelen

a. Lesontwerp(lesmodel) en werkvormen

In alle groepen passen we, al naar gelang de inhoud en aard van de leerstof de volgende werkvormen toe: gespreksvormen (onderwijsleergesprek), voordrachtsvormen (instructie), opdrachtvormen (werken in duo's), zelfstandig werken en individuele verwerking.

In de groepen 6 t/m 8 proberen we, wanneer daar aanleiding toe is, de elementen (en vaardigheden) uit het model van directe instructie toe te passen.

Wanneer mogelijk proberen we ook buitenlessen te doen.

b. Differentiatie

Door het toepassen van de elementen (en vaardigheden) uit het model van directe instructie realiseren we daar waar nodig differentiatie in instructie en verwerking. Door observatie en het afnemen van toetsen is de leerkracht op de hoogte van de vorderingen van de kinderen. De methode biedt de mogelijkheid om te differentiëren in verwerkingsopdrachten. Ook is er de mogelijkheid om te differentiëren bij het laten leren en maken van huiswerk.

Bijlagen

1. Visie op Aardrijkskunde Graaf Jan van Nassauschool
2. Visie op Geschiedenis Graaf Jan van Nassauschool

4.10 Kunstzinnige vorming

Onder Kunstzinnige vorming verstaan we de vakken Tekenen, Handvaardigheid en Muziek

TEKENEN EN HANDVAARDIGHEID

1. Uitgangspunten

1.1. Algemeen

In het Oude Testament lezen we de geschiedenis van Bezaleël en Aholiab die door de Heilige Geest vervuld worden met wijsheid, verstand en wetenschap in alle handwerk. De kunstenaarsgaven worden in Exodus 35 beschreven als gaven van de Heilige Geest en staan in dienst van de bouw van de tabernakel. De bouw van de tabernakel is een voorbeeld waarin God de mensen wil bedelen met gaven en hen wil gebruiken voor het maken van schoonheid en heerlijkheid.

Binnen de grenzen van de oorbaarheid is kunst niet alleen geoorloofd, maar zelfs een opdracht om de menselijke gaven tot nuttigheid te besteden. Verschillende oudvaders waaronder Teellinck beschrijven nuttige doeleinden van kunstuitingen, zoals:

- het maken van tekeningen of portretten om het geheugen te versterken en te helpen;
- het verbeelden van de schoonheid van de schepping;
- ontspanning en vermaak;
- als gebruik in het onderwijs voor het afbeelden van leerzame zaken.

In onze maatschappij gelden echter voor kunst hele andere normen. Kunst moet spraakmakend en grensverleggend zijn en laten zien wat er in de maatschappij leeft. Daarbij mag de kunstenaar volstrekt autonoom zijn weg gaan en hoeft zich niet of nauwelijks gebonden te voelen aan regels of wetten.

Deze vorm van vrije expressie strijdt met onze mensvisie, want Gods Woord leert duidelijk wat de mens door de val geworden is. De waarschuwing van Christus zelf in Markus 7:20: "Hetgeen uitgaat uit den mens, dat ontreinigt de mens," heeft betrekking op alle menselijke uitingen en zeker op beeldende vorming.

De invloed van de beeldende kunst op de beeldende vorming is altijd duidelijk merkbaar.

In het onderwijs van beeldende vorming moet en mag er ruimte zijn voor de eigenheid en creativiteit van de leerling, waarbij deze gebonden is aan een door de leerkracht gegeven opdracht.

Een belangrijk aspect om te komen tot gebonden vormgeving is het geven van een opdracht. Een juist gestelde opdracht leert het kind doelgericht te werken. Er zijn opdrachten die vorm- en materiaalstudie tot doel hebben en opdrachten die de ontwikkeling van de fantasie en inventiviteit van het kind op beeldend gebied tot doel hebben. Deze moeten inhoudelijk het kind de gelegenheid geven zijn visuele ervaringen en emoties in beelden om te zetten. Kortom de opdracht moet beeldend zijn.

Opdrachten die vorm- en materiaalstudie tot doel hebben, geven in het algemeen geen principiële problemen. Het kind wordt hierdoor geattendeerd op de schoonheid en harmonie van de schepping en kan bewondering krijgen voor Gods wijsheid en almacht. De vrije opdracht behoort goed doordacht te zijn om de spontaniteit van het kind op een verantwoorde wijze te activeren. Opdrachten die in strijd zijn met Gods Woord, passen niet in ons onderwijs. Hiertoe behoren onder andere opdrachten die aanleiding kunnen geven tot het verbeelden van:

1. Het Goddelijke

Beelden mogen nooit tot doel hebben om God of andere goden daarmee te vereren. Een opdracht mag daartoe op geen enkele wijze aanleiding geven. Ook het afbeelden van Christus naar Zijn menselijke natuur is niet juist, omdat achter Zijn mensheid Zijn Godheid schuil gaat.

Aangezien de in de Bijbel voorkomende geschiedenissen een geestelijke strekking hebben, kan de Bijbel beter niet als bron van inspiratie beschouwd worden voor kinderlijke expressie.

2. Revolutionaire activiteiten

Opdrachten die verband houden met burgerlijke ongehoorzaamheid, stakingen, oproer, allerlei acties tegen het wettig gezag etc. zijn in strijd met wat Gods Woord ons leert en maken met hun doelstelling misbruik van de kinderlijke spontaniteit.

3. Irreële voorstellingen

Een opdracht moet in relatie staan met een werkelijkheid in het kader van Gods Woord. Dus geen afbeeldingen van veronderstelde werkelijkheden zoals onder andere planeetbewoners, sciencefiction, wereld van geesten en demonen. Dit soort opdrachten vindt zijn oorsprong in anti-Bijbelse theorieën, afgoderij of wetenschappelijke veronderstellingen.

1.2. Pedagogische uitgangspunten

Elk kind heeft een natuurlijke behoefte om aan zijn emoties, ervaringen, visuele en tactiele waarnemingen gestalte te geven in beelden. Het behoort tot de taak van de leerkracht het kind hierbij te begeleiden en te stimuleren. Dit houdt in dat het kind geleerd moet worden hoe het zijn vormkennis kan vergroten en hoe het moet omgaan met de hiervoor nodige materialen, gereedschappen en technieken. Met behulp van het geleerde zal het kind beter in staat zijn emoties en ervaringen te verbeelden: wel of niet gestimuleerd door opdrachten.

Een niet onbelangrijk aspect van beeldende vorming is, dat het de gelegenheid geeft om bepaalde psychische problemen te onderkennen. Daarvoor is uiteraard deskundigheid nodig.

1.3. Didactische uitgangspunten

Elk kind is een unieke persoonlijkheid en daardoor zijn ook zijn uitingen van emoties en ervaringen in beelden uniek, ondanks het gebruik van gemeenschappelijke beeld-symbolen. Dit unieke beleven van zijn leefwereld behoort uitgangspunt te zijn bij beeldende vorming en door opdrachten en natuurstudie gestimuleerd te worden. De didactiek van beeldende vorming moet zodanig zijn, dat het kind vreugde beleeft aan het beeldend bezig zijn, zonder daarbij te worden geremd door opdrachten die zijn geestelijke vermogens te boven gaan of die te hoge eisen stellen aan zijn technische vaardigheid. Voorkomen moet worden dat het kind zich afsluit en bewust weigert zich spontaan te uiten, waardoor zijn werk een gebrekkig, ongemotiveerd resultaat laat zien.

1.4. Indeling beeldende vorming

Beeldende vorming bestaat uit de volgende gebieden (vormen):

1. Tekenen

Dit onderdeel beperkt zich uitsluitend tot het platte vlak of het gebied van het tweedimensionale. Op het platte vlak kan alleen een suggestie ontstaan van de derdedimensie door middel van perspectief, kleur, overlapping van vormen en het kleiner worden van vormen. Het gebruik van materialen en gereedschappen bij tekenen is betrekkelijk eenvoudig en snel aan te leren.

2. Handvaardigheid

De werkvorm bij handvaardigheid is driedimensionaal van aard en neemt werkelijke ruimte in. De ontwikkeling van de ruimtelijke waarneming is bij handvaardigheid primair zonder het visuele aspect van waarnemen te verwaarlozen, maar dan wel vertaald in beelden van driedimensionale aard. Een belangrijk onderdeel van handvaardigheid is een juist hanteren van gereedschap en het zinvolle gebruik van materialen. Vooral in het beeldend proces zijn het karakter en de textuur van het materiaal belangrijke uitgangspunten.

3. Textiele werkvormen

Het eigene van dit vak is, dat het materiaal zich uitsluitend beperkt tot textiele materialen. De werkvormen zijn zowel twee- als driedimensionaal van aard. De eigenschappen en de textuur van het materiaal bepalen bij textiele werkvormen voor een groot deel het beeldend proces.

4. Mengvormen

Een mengvorm is een samenspel van verf, papier, hout, gips, weggooiproducten enz., dat resulteert in een werkvorm van twee- en driedimensionale aard. Hiertoe behoren het reliëf, de collage, enz.

2. Doelstellingen

- De leerlingen wordt bewondering en respect voor Gods schepping bijgebracht;
- De leerlingen verwerven kennis, inzicht en vaardigheden waarmee ze hun gedachten, gevoelens, waarnemingen en ervaringen op persoonlijke wijze kunnen vormgeven in beeldende werkstukken.
- De leerlingen leren reflecteren op beeldende producten en inzicht verwerven in de wereld om ons heen: de gebouwde omgeving, interieurs, mode en kleding, alledaagse gebruiksvoorwerpen en beeldende kunst, voor zover de leeractiviteiten niet strijdig zijn met de grondslag van de school.
- De leerlingen leren beelden te gebruiken om er gevoelens en ervaringen mee uit te drukken en om er mee te communiceren. (Kerndoel 54, gedeeltelijk)
- De leerlingen leren op eigen werk en dat van anderen te reflecteren. (Kerndoel 55)
- De leerlingen verwerven enige kennis over en krijgen waardering voor aspecten van cultureel erfgoed. (Kerndoel 56)

3. Methode en materialen (facultatief)

'Groei' en 'Tom kijkt om' in groep 1 en 2

Groep 3 t/m 8

"Uit de kunst"

Uitvoeringsdeel textiele werkvormen

(uitgave ds. G.H. Kerstenonderwijscentrum)

Textuele werkvormen voor kinderen van 5-12 jaar
(uitgave PABO DE DRIESTAR, Gouda)

4. Didactisch handelen

a. Lesontwerp(lesmodel) en werkvormen

In de groepen 3 t/m 8 proberen we zoveel mogelijk de elementen (en vaardigheden) uit het model van directe instructie toe te passen en zijn verder de volgende werkvormen van toepassing: gespreksvormen (onderwijsleergesprek), voordrachtsvormen (instructie), opdrachtvormen (werken in duo's), zelfstandig werken en individuele hulp.

b. Differentiatie

Door het toepassen van de elementen (en vaardigheden) uit het model van directe instructie realiseren we daar waar nodig differentiatie in instructie en verwerking. Door observatie en het afnemen van toetsen is de leerkracht op de hoogte van de vorderingen van de kinderen. De methoden bieden de mogelijkheid om te differentiëren in verwerkingsopdrachten. Bij het geven van opdrachten zal er nadrukkelijk rekening gehouden moeten worden met en ingespeeld moeten worden op de verschillende talenten die de kinderen hebben ontvangen.

MUZIEK

1. Uitgangspunten

Wij belijden dat God de mens een stem gegeven heeft om Hem daarmee te loven en Zijn Naam groot te maken, niet alleen in het spreken, maar ook in het zingen. Hoewel wij door de zondeval niet meer in staat zijn Gods eer te bedoelen, blijft dit nochtans onze plicht. Ook het muziekonderwijs behoort op bovengenoemde opdracht gericht te zijn. Het muziekonderwijs zien wij voorts als middel tot muzikale vorming van kinderen.

Muzikale vorming is een belangrijk onderdeel binnen het onderwijs op de basisschool. Wilhelmus à Brakel klaagt in zijn Redelijke Godsdienst dat er in Nederland zo weinig wordt gezongen.

Zingen is mede een godsdienstige oefening, waardoor God gebeden, gedankt en geloofd wil zijn. Het Gode welbehaaglijke zingen vereist echter waarachtige bekering.

Niet alleen psalmen, maar ook geestelijke liederen worden gezongen (Ef. 5:19). Ook wereldlijke liederen, welke niet tot psalmen of het geestelijke lied behoren, mogen op de christelijke school worden gezongen. We denken aan de vaderlandse liederen, liederen die verband houden met de natuur of alledaagse gebeurtenissen. De leerinhouden van de muzikale vorming behoren overeenkomstig de grondslag der school te zijn.

Op onze school is geen ruimte voor muziek als ondersteuning bij dans en drama. Hoewel dans in de Bijbel voorkomt als uiting van vreugde, is deze vorm in onze cultuur verworpen tot een onzedelijk spel. De combinatie van ritmiek en uitdagende bewegingen dienen slechts het doel van het opwekken van begeerten. Bij dramatische uitingen nemen de spelers een houding aan waarbij eerlijkheid en waarheid stelselmatig afgelegd worden. Deze wereldse cultuuruitingen wensen we dan ook niet met muziek te ondersteunen.

Muzikale vorming omvat meer dan het zingen van liederen. Nauw in verband met de aan te leren liederen (uitgezonderd psalmen en geestelijke liederen) wordt de muziektheorie aangeleerd.

In het geestelijk lied worden godsdienstige bevindingen in een lied vertolkt. De inhoud moet overeenstemmen met de grondslag van de school. De melodie mag niet in strijd zijn met de componenten van de muzikale vorming en moet in overeenstemming zijn met de tekst. Uitzonderingen mogen hierop gemaakt worden om de aansluiting op kerkelijk gebruik te bevorderen. We denken hierbij aan de psalmen waarbij woord en melodie geen eenheid vormen.

2. Doelstellingen

- De leerlingen ontwikkelen de in hen aanwezige muzikale vermogens.
- krijgen belangstelling voor het musiceren, zodat het kind op zijn/haar niveau kan deelnemen aan een actieve of passieve beoefening van muziek, en een bijdrage kan leveren aan de verbetering van de kerkzang.
- De leerlingen ontwikkelen de goede smaak in kritische en esthetische zin.
- De leerlingen worden gestimuleerd tot sociaal gedrag, samen spelen en zingen.
- De leerlingen doen muzikale ervaringen op en passen die toe bij het zingen van het geestelijk lied en in het bijzonder van de psalmen.
- De leerlingen leren taal en muziek te gebruiken om er gevoelens en ervaringen mee uit te drukken en om er mee te communiceren. (Kerndoel 54, gedeeltelijk)
- De leerlingen leren op eigen werk en dat van anderen te reflecteren. (Kerndoel 55)
- De leerlingen verwerven enige kennis over en krijgen waardering voor aspecten van cultureel erfgoed. (Kerndoel 56)

3. Methode en materialen

Geestelijke liederen:

1. Uit Sions Zalen

2. Elk zing' Zijn lof

Wereldlijke liederen:

Methode: 'Meer met muziek'

4. Didactisch handelen

a. Lesontwerp(lesmodel) en werkvormen

In de groepen 3 t/m 8 proberen we zoveel mogelijk de elementen (en vaardigheden) uit het model van directe instructie toe te passen en zijn verder de volgende werkvormen van toepassing: gespreksvormen (onderwijsleergesprek), voordrachtsvormen (instructie), opdrachtvormen (werken in duo's), zelfstandig werken en individuele hulp.

b. Differentiatie

Door het toepassen van de elementen (en vaardigheden) uit het model van directe instructie realiseren we daar waar nodig differentiatie in instructie en verwerking. Door observatie en het afnemen van toetsen is de leerkracht op de hoogte van de vorderingen van de kinderen. De methoden bieden de mogelijkheid om te differentiëren in verwerkingsopdrachten. Bij het geven van opdrachten zal er nadrukkelijk rekening gehouden moeten worden met en ingespeeld moeten worden op de verschillende talenten die de kinderen hebben ontvangen.

4.11 Bewegingsonderwijs

Bewegingsonderwijs

1. Uitgangspunten

1.1. Algemeen

In Gods Woord wordt het lichaam van de uitverkoren zondaar een lid van Christus en een tempel van de Heilige Geest genoemd. De Drie-enige God behoort met lichaam en ziel gediend, geëerd en geprezen te worden.

In het licht hiervan mogen we als Christelijke school op Gereformeerde Grondslag niet die activiteiten stimuleren die het lichamelijke verheerlijken. Daarom wordt door ons sportbeoefening in georganiseerd verband afgewezen. Het bewegingsonderwijs wordt door ons als een middel gezien om het lichaam op verantwoorde wijze een tegenwicht te bieden tegen het zittende schoolleven en om de bewegingsdrang in verantwoorde, gecreëerde situaties te uiten. In plaats dat wij de kinderen tijdens de lessen bewegingsonderwijs reeds voorbereiden op toekomstige sporten, waarschuwen wij hen "deze wereld niet gelijkvormig te worden". We wijzen hen op de sportvergoding en -verdwazing. Als het gaat over bewegingsonderwijs en muziek/expressie, zijn we er tegenstander van, het ritmisch bewegen te laten onttaarden in (volks)dans. Ritmisch bewegen wordt daarom alleen toegepast als het danselement daarin ontbreekt.

1.2. Spel en beweging

Onder "spel en beweging" verstaan we het spelend/bewegend-bezig-zijn zoals daar vanouds in het kleuteronderwijs gestalte aan gegeven werd. Deze benadering, te beschouwen als één van de verworvenheden van het kleuteronderwijs, zal ook in de basisschool tot zijn recht dienen te komen. We beschouwen spel en beweging – opgevat in de hierboven genoemde zin- als een vorm van lichamelijke oefening, omdat we vinden dat het van dit laatste meer elementen in zich heeft, dan van expressieactiviteiten.

Spel en beweging vindt op onze basisschool plaats in de groepen 1 en 2; geleidelijk aan bouwen we dit af in de groepen 3 en 4. Voor de kleuter is het spel "leren", voor de oudere leerling is het ontspanning, vandaar deze afbouw.

Een zeer karakteristieke vorm van spelend/bewegend bezig-zijn van de kleuter is het imitatie- of illusiespel. Voor de kleuter een onmisbaar spel en van opvoedkundige waarde.

Het is mogelijk dat deze vorm van spel ook bij oudere schoolkinderen in de leersituatie wordt toegepast. Van leren is dan echter geen sprake, omdat het spel door de wezenlijk andere structuur van de kinderen van ernst verwordt tot een vlucht uit de werkelijkheid.

We achten dat Gods Woord ons dit verbiedt, omdat in het kader van deze vorm van spel, gangbaar aangeduid als "dramatische vorming", eerlijkheid en waarheid stelselmatig afgelegd dienen te worden. De tegenwerking dat dramatische vorming in het verlengde van het spelend/bewegend-bezig-zijn van de kleuter ligt, is onhoudbaar. Spel is een spontane activiteit en dramatische vorming gebeurt altijd in het kader van een van buitenaf opgelegde opdracht die volgens van te voren bepaalde patronen moet verlopen.

2. Doelstellingen

- De leerlingen hebben van een goede houding en een soepele bewegingsvorm.
- De leerlingen worden in de gelegenheid gesteld de nadelen van een veelal zittend schoolleven te compenseren doordat tegemoet wordt gekomen aan de natuurlijke behoefte van het kind aan arbeid en beweging.

- De leerlingen wordt verantwoordelijkheidsbesef ten aanzien van het eigen lichaam en de gezondheid daarvan aangekweekt.
- De leerlingen doen bewegend ervaringen op die in latere situaties gebruikt kunnen worden.
- De leerlingen worden gestimuleerd bij het bevorderen van zin voor samenwerking.
- De leerlingen vergroten lichamelijke prestaties.
- De leerlingen leren spel en beweging te gebruiken, om er gevoelens en ervaringen mee uit te drukken en om er mee te communiceren. (Kerndoel 54, gedeeltelijk)
- De leerlingen leren op een verantwoorde manier deelnemen aan de omringende bewegingscultuur en leren de hoofdbeginselen van de belangrijkste bewegings- en spelvormen ervaren en uitvoeren. (Kerndoel 57)
- De leerlingen leren samen met anderen op een respectvolle manier aan bewegingsactiviteiten deelnemen, afspraken maken over het reguleren daarvan, de eigen bewegingsmogelijkheden inschatten en daarmee bij activiteiten rekening houden. (Kerndoel 58)

3. Methode en materialen

"Basislessen bewegingsonderwijs" van Van Gelder en Stroes in groep 1 t/m 8

5. Didactisch handelen

Bij de lessen lichamelijke opvoeding maken we gebruik van het lesmodel: introductie-kern-afsluiting.

Bijlagen

1. Visie Gym Graaf Jan van Nassauschool

4.12 Natuur en techniek

Natuur en techniek

1. Uitgangspunten

1.1. Algemeen

Wij belijden dat God in Zijn voorzienigheid in zes dagen hemel en aarde en alle schepselen uit niet heeft geschapen en deze nog onderhoudt en regeert. God heeft alles volmaakt geschapen. Door de zondeval echter is de gehele schepping verdorven. Op grond van Gods Woord belijden wij ook dat de tegenwoordige hemel en aarde eenmaal zullen voorbijgaan en dat daarvoor in de plaats een nieuwe hemel en aarde zal geschapen worden waarop gerechtigheid woont.

De schepping is voor ons een onbegrijpelijk mysterie; het is een voortbrenging van iets uit niets (Hebr. 11:3). Daarom is de schepping primair een geloofszaak. Deze schepping is in zes dagen, en niet in zes tijdperken geschied.

In de schepping was door God oorspronkelijk aan de mens een bijzondere plaats toegekend. Hoewel God Eigenaar is en blijft van de hele schepping, geldt tevens dat Hij de aarde aan de mensen gegeven heeft. De mens kreeg hierbij de opdracht in naam van God heerschappij te hebben over de aarde en haar in Zijn naam te onderwerpen. Met het heersen wordt bedoeld een heersen als een dienaar Gods. Dit betekent voor de mens een grote verantwoordelijkheid: hij heeft een taak als rentmeester en moet daarvan eenmaal voor God rekenschap afleggen.

Door de zondeval is de gehele schepping verdorven. Daarom spreken wij liever over een verwoesting van de schepping dan van milieuproblemen. De mens voert het rentmeesterschap niet meer uit zoals God dat van hem vraagt.

Hoewel wij door de zondeval de scheppingsopdracht niet meer op de juiste wijze kunnen vervullen, ontslaat ons dat niet van de plicht hiertoe.

Wij belijden verder dat God de mens het vermogen gegeven heeft hulpmiddelen te maken die kunnen dienen om in leven te blijven en het bestaan te vergemakkelijken.

Uit bovenstaande vloeit voort, dat wij de evolutieleer afwijzen.

- Zij is lijnrecht in strijd met het Bijbelse scheppingsgegeven: schepping in zes dagen tegenover de visie van evolutie in miljoenen jaren.

- Zij is lijnrecht in strijd met het Bijbelse onderscheid tussen mens en dier: de mens is als afzonderlijk wezen geschapen als beeldrager Gods tegenover de visie van de ontwikkeling van de mens uit het dier.

- De evolutieleer houdt geen rekening met het Bijbelse gegeven dat de zondeval niet alleen de mens, maar geheel de schepping doortrokken heeft. Er is daarom geen sprake van evolutie, maar van degeneratie.

- De evolutie miskent het Bijbelse gegeven van de zondvloed en de mogelijke gevolgen daarvan.

Behalve het onverkort vasthouden aan het Bijbelse scheppingsverhaal op Goddelijk gezag, zijn er ook op wetenschappelijke gronden bedenkingen tegen de evolutietheorie.

- De verschillende radiometrische dateringsmethoden die de basis vormen voor de idee dat de aarde miljarden jaren

oud zou zijn, zijn zeer onbetrouwbaar en spreken elkaar tegen.

- Vanuit de geologie zijn verschillende verschijnselen aan te wijzen die een 'jonge' leeftijd van de aarde aannemelijk maken. Door evolutionisten worden deze verschijnselen genegeerd of weggeredeneerd. Datzelfde geldt voor de nog zichtbare gevolgen van een wereldwijde zondvloed.

- Er is geen enkel sluitend bewijs gevonden voor de evolutionaire overgang van organismen van het visstadium via het amfibistadium naar het reptielstadium en verder. Dergelijke theorieën berusten volledig op aannames.

- Meermalen is door evolutionisten geprobeerd de veronderstelde evolutie van aap naar mens in kaart te brengen. Al deze pogingen zijn ontmaskerd als wetenschappelijk onthoudbaar.

De evolutietheorie is niet te bewijzen, maar ook bij het zoeken naar bewijzen voor de schepping stuiten we op veel vragen die (nog) niet beantwoord kunnen worden. De christenwetenschapper heeft ook geen behoefte aan 'bewijzen', maar zoekt slechts naar mogelijke verklaringen die in overeenstemming zijn met de Bijbel. Het gezag van de Bijbel, mag nooit onderhevig gemaakt worden aan compromissen als gevolg van 'wetenschappelijke' ideeën van de mens.

1.2. Kennis Gods en schepping

"Wij kennen Hem door de schepping, onderhouding en regering der gehele wereld; overmits deze voor onze ogen is als een schoon boek, in hetwelk alle schepselen, grote en kleine, gelijk als letteren zijn, die ons de onzienlijke dingen Gods geven te aanschouwen, namelijk zijn eeuwige kracht en Goddelijkheid, als de apostel Paulus zegt in Romeinen 1:20; "Welke dingen alle genoegzaam zijn om de mensen te overtuigen en hun alle onschuld te benemen." (art. 2 N.G.B.)

Calvijn zegt dat God "Zichzelf in het ganse bouwwerk der wereld zo geopenbaard (heeft) en biedt Hij Zich dagelijks daarin zo openlijk aan, dat de mensen hun ogen niet kunnen openen, of ze worden gedwongen Hem te aanschouwen." (Institutie I hst IV, 1) We kunnen dat zien, als we letten op:

- De grote verscheidenheid in de schepping. Als, ondanks de zonde, de schepping zo is, hoe wijs moet dan niet de Schepper zijn.
- De schoonheid van Gods schepping.
- De grote nauwkeurigheid van de schepping, welke verwijst naar de grote Kunstenaar en Bouwmeester.
- De grote orde in de schepping. Een onzichtbare wet drijft het geheel der schepping, de wet van het dienen in een doelmatige orde. "Hoe groot zijn Uw werken, o Heere, Gij hebt ze alle met wijsheid gemaakt; het aardrijk is vol van Uw goederen." (Psalm 104:24)

1.3. Schepping vóór de zondeval

Vóór de zondeval geldt: "En God zag alles wat Hij gemaakt had en ziet, het was zeer goed." (Gen. 1 :31) Er was sprake van een volmaakte schoonheid, harmonie en orde. Er bestond geen pijn, geen lijden, geen wraakzucht, geen vijand-schap. Er heersten dus andere natuurwetten dan momenteel. De zonde ontbrak, waardoor de ganse schepping juichte tot eer van een Drie-enig God.

In deze schepping was door God aan de mens een bijzondere plaats toegekend. Hoewel God Eigenaar is en blijft van de ganse schepping (Ps. 24:1) geldt tevens dat Hij de aarde aan de mensenkinderen gegeven heeft. (Ps. 115:16) De mens kreeg hierbij een opdracht: In naam van God heerschappij hebben over de natuur en haar in de naam des Heeren onderwerpen. Dit laatste is een opdracht tot arbeid. Heersen heeft niet de betekenis van overheersen, maar heersen als een dienaar Gods. Dit rentmeesterschap sluit een zeer grote verantwoordelijkheid in. Wij dienen eenmaal aan God rekenschap af te leggen van hetgeen wij met Zijn schepping deden.

1.4. Schepping en de zondeval

Door de zondeval zijn schepping en zonde niet meer van elkaar te scheiden. De mens is vijandig geworden ten opzichte van zijn Schepper en Diens schepping. Gods eer wordt niet meer door hem bedoeld. Daardoor kan hij zijn scheppingsopdracht niet meer juist uitvoeren. Hij wordt geleid door eigenbedoeling, eerzucht en egoïsme. Dit alles verklaart de situatie waarin wij nu gekomen zijn: uitputting van de natuurlijke hulpbronnen (de energievoorraden), lucht-, water-, en bodemverontreiniging, verstoring van het evenwicht in de natuur, voedseltekorten, enz. Door de zondeval is de schepping ontluisterd. Ook over de planten en de dieren zijn de gevolgen van de val gekomen: de dood. Daarom zucht de gehele schepping als in barensood en ziet het als het ware uit naar de dag van verlossing. (Rom.8:22)

1.5. Schepping en genade

Toch zijn de gevolgen van de zonde voor deze schepping niet totaal. Er is immers nog samenleven mogelijk. God draagt de wereld nog in Zijn voorzienigheid, welk begrip in de Heidelbergse Catechismus als volgt omschreven wordt: "De almachtige en alomtegenwoordige kracht Gods, door welke Hij hemel en aarde, mitsgaders alle schepselen, gelijk als met Zijn hand nog onderhoudt, en alzo regeert, dat loof en gras, regen en droogte, vruchtbare en onvruchtbare jaren, spijze en drank, gezondheid en krankheid, rijkdom en armoede, en alle dingen, niet bij geval, maar van Zijn Vaderlijke hand ons toekomen."

In dit verband spreken we van de algemene genade die God aan het schepsel bewijst.

Deze algemene genade herstelt de breuk tussen God en de mens niet. Dat leert de mens in de weg van wedergeboorte, wanneer de mens de genade die voortvloeit uit de verdiensten van Christus deelachtig mag worden.

1.6. Een nieuwe schepping

God laat deze wereld voortbestaan omwille van de uitverkorenen. Is het getal vol van hen die zalig worden, dan zal deze schepping vergaan en komt er een nieuwe hemel en een nieuwe aarde waarop gerechtigheid wonen zal. Er is dus sprake van herschepping. De nieuwe hemel en aarde zullen weer volmaakt zijn evenals voor de zondeval. Gods doel hiermee is, dat Hij alle eer, lof en aanbidding zal ontvangen. Geen zonde zal er meer zijn. (Jes.11:6,9)

2. Doelstellingen

- De leerlingen voor te houden dat aan God, als de "grote Schepper aller dingen" de eer toekomt. Het past de mens Hem te verheerlijken om Zijn schepping. "Hoe groot zijn Uwe werken, o Heere".
- De leerlingen leren om Gods hand in de natuur te zien. Hieronder verstaan we het in verwondering stilstaan bij de wijsheid van God die uitblinkt in de bouw van mens, dier, plant en stoffen. In de schoonheid van vorm en kleur, in plan- en doelmatigheid van al het geschapene, in de onderlinge samenhang en afhankelijkheid der schepselen, en Zijn regering en onderhouding van Zijn schepping. Ten tweede verstaan we hieronder de slaande Hand van God; er is een diepere oorzaak van al het leed, van de natuurrampen, e.d.
- De leerlingen de verwoestende gevolgen te leren zien die de zondeval in de natuur heeft teweeggebracht.
- De leerlingen belangstellend maken voor de natuur. Hieronder verstaan we het opwekken, in goede banen leiden en verdiepen van belangstelling voor de natuur.
- De leerlingen leren op verantwoorde wijze met mens, dier en plant om te gaan.
- De leerlingen leren genoeg te beleven aan het verkennen van de natuur vanuit een kritische en vragende houding.
- De leerlingen kennis, inzicht en vaardigheden laten verwerven die mensen nodig hebben om op juiste wijze met de levende en niet-levende natuur om te gaan.
- De leerlingen een onderzoekende en waarderende houding ten opzichte van de natuur en een gezond leefmilieu laten (en helpen) ontwikkelen.
- De leerlingen leren met zorg om te gaan met het milieu. (Kerndoel 39)
- De leerlingen het gevaar laten beseffen van de evolutietheorie en het doen beheersen van enige argumenten om deze te weerleggen.
- De leerlingen kennis en vaardigheden bijbrengen op technisch gebied en ze leren een principiële houding ten opzichte van de diverse technieken aan te nemen.
- De leerlingen leren in de eigen omgeving veel voorkomende planten en dieren onderscheiden en benoemen en leren hoe ze functioneren in hun leefomgeving. (Kerndoel 40)
- De leerlingen leren over de bouw van planten, dieren en mensen en over de vorm en functie van hun onderdelen. (Kerndoel 41)
- De leerlingen leren onderzoek doen aan materialen en natuurkundige verschijnselen, zoals licht, geluid, elektriciteit, kracht, magnetisme en temperatuur. (Kerndoel 42)
- De leerlingen leren hoe je weer en klimaat kunt beschrijven met behulp van temperatuur, neerslag en wind. (Kerndoel 43)
- De leerlingen leren bij producten uit hun eigen omgeving relaties te leggen tussen de werking, de vorm en het materiaalgebruik. (Kerndoel 44)
- De leerlingen leren oplossingen voor technische problemen te ontwerpen, deze uit te voeren en te evalueren. (Kerndoel 45)
- De leerlingen leren dat de positie van de aarde ten opzichte van de zon leidt tot natuurverschijnselen, zoals seizoenen en dag-/nachtritme. (Kerndoel 46)

3. Methode en materialen

Groep 1 en 2:

Vastgestelde extra techniekactiviteiten, o.a. via Brede School Gouda

Groep 3 t/m 8

"Wonderlijk gemaakt" (methode seksuele voorlichting)

"Wondering the world" (Natuur en Technieklessen.

"Techniektoren" (compleet met lessen en materialen)

Vastgestelde extra techniekactiviteiten, o.a. via Brede School Gouda

4. Onderwijstijd

4.1. Natuur en techniek

Groep 3: 0,75 uur

Groep 4: 0,75 uur

Groep 5: 1 uur

Groep 6: 1 uur

Groep 7: 1 uur

Groep 8: 1 uur

5. Didactisch handelen

5.1. Natuur en techniek

a. Lesontwerp(lesmodel) en werkvormen

In de groepen 7 en 8 proberen we zoveel mogelijk de elementen (en vaardigheden) uit het model van directe instructie toe te passen en zijn verder de volgende werkvormen van toepassing: gespreksvormen (onderwijsleergesprek), voordrachtsvormen (instructie), opdrachtvormen (werken in duo's), zelfstandig werken en individuele hulp.

Wij hechten waarde aan lessen geven in de natuur zelf of de natuur de klas inhalen. We proberen waar mogelijk samen te werken met de Brede School Gouda.

b. Differentiatie

Door het toepassen van de elementen (en vaardigheden) uit het model van directe instructie realiseren we daar waar nodig differentiatie in instructie en verwerking. Door observatie en het afnemen van toetsen is de leerkracht op de hoogte van de vorderingen van de kinderen. De methode biedt de mogelijkheid om te differentiëren in verwerkingsopdrachten. Ook is er de mogelijkheid om te differentiëren bij het laten leren en maken van huiswerk.

4.13 Engelse taal

Engels

1. Uitgangspunten

Wij belijden dat de taal een scheppingsgave van God is. Het is geen ontwerp of constructie van de mens.

De menselijke taal als voertuig van het menselijk denken is een flauwe afschaduwing van het Goddelijk Woord, het Goddelijk spreken.

Door de zondeval is de leugen in de taal gekomen, waardoor de mens niet meer volmaakt Gods eer kan bedoelen; het hoogste doel van de taal is immers Gods eer en lof te verkondigen.

De Bijbel leert ons in Genesis 11 : 1: "En de ganse aarde was van enerlei spraak en enerlei woorden." De kinderen der mensen gaan een stad bouwen met een zeer hoge toren uit enkel trotsheid. God belet hun werk door de verwarring van de spraak en verstrooit hen van elkaar over de gehele aarde. Genesis 11 : 8: "Alzo verstrooide hen de Heere van daar over de ganse aarde; en zij hielden op de stad te bouwen."

Augustinus wijst op de hoogmoed van de mens, die door de Heere gestraft werd in de verwarring van de spraak. De verwarring van de spraak was niet Gods doel op zich, maar een middel om de mensheid te verspreiden over de gehele aarde. Wij zijn van mening dat wij, gelet op het voorgaande, ons met het leren van een vreemde taal niet verzetten tegen Gods besluit. Hij beveelt ons daarnaast in Matthëus 28 : 19 om alle volken te onderwijzen. Deze volken kunnen alleen bereikt worden door hen aan te spreken in hun eigen, verstaanbare taal.

2. Doelstellingen

- De leerlingen ontwikkelen vaardigheden waarmee ze deze taal op een zeer eenvoudig niveau gebruiken als communicatiemiddel in contact met mensen die zich van deze taal bedienen.
- De leerlingen hebben kennis van de rol die de Engelse taal speelt in de Nederlandse samenleving en als internationaal communicatiemiddel.
- De leerlingen worden in aanraking gebracht met eenvoudig Bijbels Engels taalgebruik.
- De leerlingen leren informatie te verwerven uit eenvoudige gesproken en geschreven Engelse teksten. (Kerndoel 13)
- De leerlingen leren in het Engels informatie te vragen of geven over eenvoudige onderwerpen en zij ontwikkelen een attitude waarbij ze zich durven uit te drukken in die taal. (Kerndoel 14)
- De leerlingen leren de schrijfwijze van enkele eenvoudige woorden over alledaagse onderwerpen. (Kerndoel 15)
- De leerlingen leren om woordbetekenissen en schrijfwijzen van Engelse woorden op te zoeken met behulp van het woordenboek. (Kerndoel 16)

3. Methode

Roostertijden (per 2018 / 2019):

- Groep 1, 2 en 3 geven 30 minuten Engels
- Groep 4 geeft 40 minuten Engels
- Groep 5 geeft 70 minuten Engels

- Groep 6, 7 en 8 geeft 90 minuten Engels.

De groepen 6 t/m 8 geeft de native speaker elke week een klassikale les. De leerkracht is dan ook aanwezig. De native speaker richt zich vooral op individuele spreekvaardigheid. Hij / zij geeft per rapportperiode een cijfer door aan de leerkracht. De native speaker maakt deel uit van de Engelscommissie.

- Voor de groepen 1 t/m 4 gaat dit vooral om het geven van de lessen uit de methode My Name is Tom, het lezen van Engelse boekjes, zingen van liedjes. Voor deze groepen bestaat een week-leerlijn.

- Voor de groepen 5 t/m 8 gaat dit vooral om het volgen van lessen My name is Tom 2, het (digitaal) lezen van Engelse boekjes, zingen van liederen.

- In groep 5 nemen we enkele toetsen af, behorend bij My name is Tom. In groep 6-8 nemen we alle toetsen af. Deze testen steeds de kennis en vaardigheden van vijf hoofdstukken.

- Vanaf groep 5 worden woordenlijsten geleerd.

- In groep 7 en 8 nemen we Cito-toetsen af.

ICT: de onderbouw kan het computerprogramma van My Name is Tom gebruiken in klassen met een digibord. Dit doet de middenbouw ook. De bovenbouw kan hiernaast ook gebruikmaken van Muiswerk.

5. Didactisch handelen

a. Lesontwerp (lesmodel) en werkvormen

In de groepen 3 t/m 8 proberen we zoveel mogelijk de elementen (en vaardigheden) uit het model van directe instructie toe te passen en zijn verder de volgende werkvormen van toepassing: gespreksvormen (onderwijsleergesprek), voordrachtsvormen (instructie), opdrachtvormen (werken in duo's), zelfstandig werken en individuele hulp.

Voor het oefenen van het Engels gebruiken we ook de computer.

b. Differentiatie

Differentiatie wordt toegepast door jaarlijks een schoolbreed zgn. plusgroep te vormen. Die krijgt regelmatig extra werk van een leerkracht. In de klassen zelf leren sommige kinderen extra Engels woorden en zinnen t.o.v. de basisgroep. Hierdoor is aandacht voor de sterkere leerlingen.

Voor de kinderen die Engels lastig vinden en/of last hebben van dyslexie is er schoolbreed ook een klein groepje die o.l.v. de native speaker een aangepaste aanpak krijgen.

6. Borging en ontwikkeling

6.1. Van de inhoud en werkwijze

In het kader van de uitvoering van het kwaliteitsbeleid (zie schoolplan) wordt gewerkt met een (digitaal) kwaliteitszorgsysteem. Door afname van de daarbij behorende zelfevaluatie-vragenlijsten wordt systematisch beoordeeld of de hierboven beschreven praktijk wat betreft inhoud en werkwijze daadwerkelijk gerealiseerd wordt. De volgende punten willen we in de komende periode bereiken:

1. Leerkrachten hebben inzicht in de methode / Engels onderwijs en weten wat weg gelaten kan worden / wat er bij kan. Daardoor ruimte voor extra materialen.

2. Voldoende extra materialen en werkvormen om boeiend Engels onderwijs te kunnen geven. Dit moet makkelijk voorhanden zijn.

3. Gedifferentieerd Engels onderwijs. We willen ons vooral richten op de zwakkere leerlingen. De sterkere leerlingen zitten in een zgn. plusgroep.

4. Enthousiaste leerkrachten die hun niveau behalen: niveau groep 1-4: B1 (Taalniveau Europees Referentiekader). Groep 5-8: B1/2

Overige doelen die we willen bereiken, maar van lagere urgentie:

5. Geïntegreerd Engels (CLIL). Mogelijkheden zijn er bij vakken als aardrijkskunde, geschiedenis, biologie en gym. Ook 'all-day-English' kan elke dag ingezet worden.

6. Niveau leerlingresultaten die we krijgen van het Driestarcollege moeten tussen het landelijk gemiddelde en Driestargemiddelde zitten.

7. De uitslagen van de Cito-toetsen in groep 7 en 8 laten een stijgende lijn zien.

8. Native speaking volledig in de klas (door eigen leerkracht)

6.2. Resultaten

Door beoordeling (en/of analyse) van de resultaten wordt (systematisch) nagegaan of de nagestreefde doelen daadwerkelijk behaald worden. Deze beoordeling (/analyse) vindt plaats op:

- leerling-niveau: aan de hand van leerlingenwerk, methodegebonden toetsen en methodeonafhankelijke toetsen;
- groepsniveau: aan de hand van groepsoverzichten van methodegebonden toetsen, groepsoverzichten van methodeonafhankelijke toetsen en aan de hand van trendanalyses
- schoolniveau: aan de hand van het gemiddelde van de Cito-toetsen en door de eerste 0-meting op het voortgezet onderwijs op te vragen en die te bespreken.

4.14 Pedagogisch handelen

We kunnen als school ons goed vinden in de visie die prof. Waterink geeft over opvoeden: Volgens Waterink is het doel van de opvoeding: 'de vorming van de mens tot zelfstandige, God naar Zijn Woord dienende persoonlijkheid, geschikt en bereid al de gaven, die hij van God ontving te besteden tot Gods eer en tot heil van het schepsel, in alle levensverbanden, waarin God hem plaatst'

Uitwerkingen hiervan hebben we verwoord in onze visie. Zie daarvoor 'De missie en visie van onze school' o.a. bij het onderdeel 'Wat betekent dit voor de leerkracht?'

Door IB-ers, MT-ers en leerkrachten wordt ons pedagogisch handelen 'ruim voldoende' tot 'goed' beoordeeld.

Kwaliteitsindicatoren	
★	De school beschikt over plezierig pedagogisch klimaat <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard SK2 - Pedagogisch klimaat [geen wettelijke eisen]</i>
★	De inrichting van het gebouw draagt bij aan het pedagogisch klimaat <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard SK2 - Pedagogisch klimaat [geen wettelijke eisen]</i>
★	De school hanteert gedragsregels voor leerlingen <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard SK2 - Pedagogisch klimaat [geen wettelijke eisen]</i>
★	De school hanteert gedragsregels voor leraren <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard SK2 - Pedagogisch klimaat [geen wettelijke eisen]</i>
5.	De leraren vertonen voorbeeldgedrag
★	De leraren oefenen met de leerlingen de ontwikkeling van sociale competenties (sociale vaardigheden) <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard SK2 - Pedagogisch klimaat [geen wettelijke eisen]</i>

Beoordeling

De ambities worden een keer per vier jaar beoordeeld door directie en team m.b.v. de Quick Scan (WMK-PO)

Omschrijving	Resultaat
Graaf Jan van Nassauschool - basiskwaliteit (MT) - SK2: Pedagogisch klimaat [geen wettelijke eisen]	3,56
Graaf Jan van Nassauschool - basiskwaliteit (OA-RT) - SK2: Pedagogisch klimaat [geen wettelijke eisen]	3,32

Bijlagen

1. Visie en Missie Graaf Jan van Nassauschool

4.15 Didactisch handelen

Op onze school hebben de leraren de onderwijsbehoeften van de leerlingen in kaart gebracht. Op basis daarvan zorgen de leraren voor gedifferentieerd en gestructureerd onderwijs: ze zorgen voor leerstof, uitleg, opdrachten en begeleiding die past bij zowel de groep als geheel, als de individuele leerling. Daarnaast variëren ze de leertijd afhankelijk van de onderwijsbehoeften. De instructie wordt gegeven aan de hand van het model Directe Instructie. Van belang is, dat de uitleg en de verwerking van de leerstof leiden tot begrip van de leerstof. De verwerking kenmerkt zich door: actieve leerlingen en ondersteuning door de leraar (in evenwicht met uitdaging). De belangrijkste kenmerken (en eigen kwaliteitsaspecten) van onze school zijn:

Kwaliteitsindicatoren	
★	De leraren zorgen voor goed opgebouwde lessen <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP3 - Didactisch handelen</i>
★	De instructie wordt gedifferentieerd aangeboden op drie niveaus <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP3 - Didactisch handelen</i>
★	De leraren geven directe instructie <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP3 - Didactisch handelen</i>
★	De leraren zorgen dat er meerdere oplossingsstrategieën aan bod komen <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP3 - Didactisch handelen</i>
5.	De leerlingen werken zelfstandig samen
★	De leraren geven ondersteuning en hulp (vaste ronde) <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP3 - Didactisch handelen</i>
7.	De leraren laten leerlingen hun werk zo veel mogelijk zelf corrigeren
★	De leraren zorgen voor stofdifferentiatie <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP3 - Didactisch handelen</i>
★	De leraren zorgen voor tempodifferentiatie <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP3 - Didactisch handelen</i>
★	De leraren variëren de onderwijstijd afhankelijk van de onderwijsbehoeften <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP3 - Didactisch handelen</i>
★	De leraren zorgen voor taakgerichtheid <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP3 - Didactisch handelen</i>
★	De leraren zorgen voor betrokkenheid <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP3 - Didactisch handelen</i>
★	De leraren geven feedback aan de leerlingen <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP3 - Didactisch handelen</i>

Beoordeling

De ambities worden één keer per vier jaar beoordeeld door directie en team m.b.v. de Quick Scan (WMK-PO).

Naar aanleiding van de laatste inspectierapporten willen we ons richten op de punten die verwoord zijn bij de aandachtspunten.

Omschrijving	Resultaat
Graaf Jan van Nassauschool - basiskwaliteit (LK) - OP3: Didactisch handelen	3,46
Graaf Jan van Nassauschool - basiskwaliteit (MT) - OR1: Resultaten	2,92

Aandachtspunt	Prioriteit
Verder werken aan verschillende samenwerkingsvormen	gemiddeld
De leraren plannen (HGW/groeps- en hulpplannen) hun handelen m.b.v. informatie die ze over leerlingen hebben	hoog

4.16 Actieve en zelfstandige leerhouding van de leerlingen

Op onze school hechten we veel waarde aan de zelfstandigheid van de leerlingen. Kernwoorden daarbij zijn: zelf (samen) ontdekken, zelf (samen) kiezen, zelf (samen) doen. Naast zelfstandigheid vinden we het belangrijk om de eigen verantwoordelijkheid van onze leerlingen te ontwikkelen. Autonomie en eigen verantwoordelijkheid betekenen niet, dat de leraren de leerlingen te snel en te gemakkelijk loslaten. Leraren begeleiden de leerprocessen en doen dat "op maat": leerlingen die (wat) meer sturing nodig hebben, krijgen die ook. De belangrijkste kenmerken (en eigen

kwaliteitsaspecten) van onze school zijn:

Kwaliteitsindicatoren	
1.	De leraren betrekken de leerlingen actief bij de lessen
★	De leerlingen werken met dag(deel)taken en weektaken <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP3 - Didactisch handelen</i>
3.	De leerlingen bepalen gedeeltelijk wat zij wanneer doen (en hoe, en met wie)

Beoordeling

De ambities worden een keer per vier jaar beoordeeld door directie en team m.b.v. de Quick Scan (WMK-PO)

Aandachtspunt	Prioriteit
De leraren maken de leerlingen bewust van hun eigen verantwoordelijkheid	gemiddeld
De leraren laten de leerlingen –waar mogelijk- samenwerken en elkaar ondersteunen	laag
De leraren leren de leerlingen doelmatig te plannen	laag

4.17 Klassenmanagement

Met klassenmanagement bedoelen we: sturen, plannen, regelen en organiseren. Wij vinden dat onze leraren pas succesvol kunnen zijn als ze hun instructie en de leeractiviteiten van de leerlingen goed kunnen organiseren. De belangrijkste kenmerken (en eigen kwaliteitsaspecten) van onze school zijn:

Kwaliteitsindicatoren	
★	De leraren zorgen voor een effectieve inrichting van hun lokaal <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard SK2 - Pedagogisch klimaat [geen wettelijke eisen]</i>
★	De leraren hanteren heldere regels en routines <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard SK2 - Pedagogisch klimaat [geen wettelijke eisen]</i>
★	De leraren voorkomen probleemgedrag <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard SK2 - Pedagogisch klimaat [geen wettelijke eisen]</i>
★	De leraren zorgen ervoor, dat de lesactiviteiten goed georganiseerd zijn <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP3 - Didactisch handelen</i>

4.18 Zorg en begeleiding

We streven ernaar, dat iedere leerling zich ononderbroken kan ontwikkelen en ontplooien. Omdat we te maken hebben met verschillen, moet het onderwijsleerproces zo ingericht worden, dat dit ook mogelijk is. Onze leraren zorgen ervoor, dat ze hun leerlingen goed kennen en ze volgen hun ontwikkeling nauwkeurig met behulp van het LVS ParnasSys (cognitieve ontwikkeling) en het LVS Zien! (sociale ontwikkeling). Omdat we handelingsgericht werken vergelijken we de uitkomsten van toetsen met onze doelen (normen/verwachtingen). Waar nodig stellen we het lesgeven of het aanbod bij, en waar nodig geven we de leerlingen extra ondersteuning. In onze 'procedure leerlingzorg' staan de stappen van de zorgstructuur beschreven (zie bijlage). Daarnaast beschikt onze school over een schoolondersteuningsprofiel (SOP). Het SOP verheldert welke leerlingen we (geen) zorg kunnen bieden en wat de extra ondersteuning van leerlingen inhoudt (zie SOP). We volgen de ontwikkeling van leerlingen voortdurend (leerkracht), maar formeel gebeurt dit bij de groepsbesprekingen (3x per jaar, in oktober en na de midden- en eindtoetsen). Tijdens de groepsbesprekingen komen aan de orde: de ontwikkeling van de groep als geheel (en het leerkrachtgedrag), de ontwikkeling van de subgroepen (zorg-basis-plus/ één ster/ twee ster/ drie ster) en de ontwikkeling van individuele leerlingen. De afspraken naar aanleiding van het overleg worden vastgelegd en gemonitord. De belangrijkste kenmerken (en eigen kwaliteitsaspecten) van onze school zijn:

Kwaliteitsindicatoren	
1.	De school biedt een passend onderwijsaanbod aan wanneer het niveau van een leerling afwijkt van de leeftijdsgroep (passend bij de mogelijkheden en behoeften van de leerling)
2.	De school biedt passende ondersteuning en/of begeleiding aan wanneer het niveau van een leerling afwijkt van de leeftijdsgroep (passend bij de mogelijkheden en behoeften van de leerling)
3.	Het (passende) aanbod, de (passende) ondersteuning en/of de (passende) begeleiding zijn gericht op de ononderbroken ontwikkeling van een leerling
4.	De school evalueert periodiek of het aanbod het gewenste effect heeft
5.	De school stelt –op basis van de evaluatie- interventies vast (bij) als dat nodig is
6.	De school heeft vastgesteld (in het SOP) wat zij onder extra ondersteuning verstaat
7.	De school heeft vastgesteld (in het SOP) wat zij onder extra ondersteuning verstaat
8.	De school heeft vastgesteld (in het SOP) welke voorzieningen de school kan bieden in aanvulling op de basisondersteuning
9.	De school stelt een ontwikkelingsperspectief (OPP) op voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben
10.	Het ontwikkelingsperspectief (OPP) geeft aan hoe het onderwijs wordt afgestemd op de behoeften van de leerling

Beoordeling

De ambities worden een keer per vier jaar beoordeeld door directie en team m.b.v. de Quick Scan (WMK-PO)

Omschrijving	Resultaat
basisondersteuning (directie en IB-ers) - (Extra) Ondersteuning	3,5
Graaf Jan van Nassauschool - basiskwaliteit (LK) - KA2: Kwaliteitscultuur	3,46
swot analyse - Sterkten en Zwakten van onze situatie: kwaliteitszorg	2
swot analyse - Kansen: ondersteuningsstructuur	3,25
Graaf Jan van Nassauschool - basiskwaliteit (IB) - KA1: Kwaliteitszorg	2,85
Graaf Jan van Nassauschool - basiskwaliteit (IB) - OP4: (Extra) ondersteuning	3,04

Aandachtspunt	Prioriteit
HGW is verweven in de aanpak van de ondersteuning van onze leerlingen, zodat we afstemmen af op wat elke leerling kan en nodig heeft om te groeien in zijn ontwikkeling.	hoog
Meer- en hoogbegaafde leerlingen krijgen het aanbod wat zij nodig hebben bij ons op school.	hoog
De school evalueert jaarlijks de leerlingenondersteuning, zowel de effecten als de inzet van de ondersteuningsmiddelen. En betreft daarbij enkele kengetallen (deelnamepercentage, inzet AB, e.d.)	gemiddeld

Bijlagen

1. procedure leerlingzorg
2. procedure leerlingzorg en verwijzing SBO

4.19 Afstemming

Op onze school stemmen we ons onderwijs en ons onderwijsaanbod af op de onderwijsbehoeften van de leerlingen. We werken handelingsgericht (HGW), met groepsplannen. Alle leraren beschikken over een groepsoverzicht met daarop de kenmerken van de groepsniveau. Op basis daarvan stellen de leraren vier keer per jaar een groepsplan op.

In het groepsplan onderscheiden we de niveaugroepen (plus-, basis- en minimumgroep). De leraren stemmen hun instructie, het aanbod en de tijd af op de kenmerken van de leerlingen in een groep. Ze dragen er op deze manier zorg voor, dat de leerlingen zich ononderbroken kunnen ontwikkelen en dat het onderwijs wordt afgestemd op groepjes leerlingen en leerlingen individueel. Omdat "afstemming" (differentiatie) van het onderwijs op leerlingen niet eenvoudig is, monitort de school voortdurend of de leraren voldoende in staat zijn om hun onderwijs af te stemmen op de groep, de subgroepjes en de individuele leerlingen. Dit doen we m.b.v. de Quick Scan, de Personeelstevredenheidsspeiling, vragenlijsten (leraren, ouders en leerlingen) en ook via ons personeelsbeleid. De belangrijkste kenmerken (en eigen kwaliteitsaspecten) van onze school zijn:

Kwaliteitsindicatoren	
★	De instructie wordt gedifferentieerd aangeboden op drie niveaus <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP1 - Aanbod</i>
2.	De leraren zorgen voor differentiatie bij de verwerking
3.	De leraren zorgen voor een ononderbroken ontwikkeling
★	De leraren stemmen hun onderwijs af op (de behoeften van) groepjes leerlingen (basis-plus-minimum) <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP1 - Aanbod</i>
5.	De leraren stemmen hun onderwijs af op (de behoeften van) individuele leerlingen (waar nodig)

Beoordeling

De ambities worden een keer per vier jaar beoordeeld door directie en team m.b.v. de Quick Scan (WMK-PO)

Omschrijving	Resultaat
Graaf Jan van Nassauschool - basiskwaliteit (IB) - OP1: Aanbod	2,61
Graaf Jan van Nassauschool - basiskwaliteit (IB) - OP4: (Extra) ondersteuning	3,04
Graaf Jan van Nassauschool - basiskwaliteit (IB) - OP3: Didactisch handelen	3
Graaf Jan van Nassauschool - basiskwaliteit (IB) - OP4: (Extra) ondersteuning	3,04

Aandachtspunt	Prioriteit
Het aanbod sluit aan bij het niveau van de leerlingen	gemiddeld
De leraren plannen (HGW/groeps- en hulpplannen) hun handelen m.b.v. informatie die ze over leerlingen hebben	hoog
De leraren structureren hun handelen (klassenmanagement) m.b.v. informatie die ze over leerlingen hebben	hoog
De school stelt –op basis van de evaluatie- interventies vast (bij) als dat nodig is	gemiddeld

4.20 Extra ondersteuning

Wanneer het nodig is om een leerling een eigen leerlijn te geven, omdat het niveau van de leerling afwijkt van de leeftijdsgenoten, schrijven we een ontwikkelingsperspectief (OPP). Het OPP beschrijft welke leerstof die leerling krijgt aangeboden en welke begeleiding en ondersteuning de school aanbiedt. Tevens vermeldt het OPP de doelen m.b.t. de specifieke vakken en de aanpak van de leraar (afstemming). Het OPP wordt twee keer per jaar geëvalueerd. Bij de evaluatie zijn de ouders en het kind betrokken. De belangrijkste kenmerken (en eigen kwaliteitsaspecten) van onze school zijn:

Kwaliteitsindicatoren	
1.	De school stelt een OPP op voor leerlingen die een eigen leerlijn hebben
2.	Het OPP wordt geschreven volgens een vast format
3.	Het OPP wordt 2 x per jaar geëvalueerd en (indien nodig) bijgesteld
4.	Het SOP beschrijft wanneer een leerling een eigen leerlijn krijgt
5.	Het SOP beschrijft wat we verstaan onder extra ondersteuning
6.	Het SOP beschrijft welke extra voorzieningen we hebben voor leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte

Beoordeling

De ambities worden een keer per jaar beoordeeld via een meting van de basiskwaliteit.

Omschrijving	Resultaat
Graaf Jan van Nassauschool - basiskwaliteit (IB) - OP4: (Extra) ondersteuning	3,04
basisondersteuning (directie en IB-ers) - (Extra) Ondersteuning	3,5
swot analyse - Kansen: ondersteuningsstructuur	3,25
swot analyse - Sterkten en Zwakten van onze situatie: ondersteuningsstructuur	2,92

Aandachtspunt	Prioriteit
De school stelt –op basis van de evaluatie- interventies vast (bij) als dat nodig is	hoog
HGW is verweven in de aanpak van de ondersteuning van onze leerlingen, zodat we afstemmen af op wat elke leerling kan en nodig heeft om te groeien in zijn ontwikkeling.	hoog
Onze leerkrachten zijn erop gespist om zo veel mogelijk preventief te handelen om grote ondersteuningsbehoeften waar mogelijk te voorkomen.	hoog
Meer- en hoogbegaafde leerlingen krijgen het aanbod wat zij nodig hebben bij ons op school.	hoog

4.21 Talentontwikkeling

Om onze leerlingen optimaal toe te rusten op de 21ste eeuw is het noodzakelijk dat we oog hebben voor de individuele talenten van de leerlingen. Daarbij gaat het ons om talenten in de meest brede zin van het woord. Dus niet alleen om taal- en rekentalent, maar ook om creatieve, culturele, motorische, sociale en onderzoekende talenten en bepaalde praktische vaardigheden. Als we bij de leerlingen specifieke talenten ontdekken, dan zal dat consequenties hebben voor de organisatie in de klas en voor het ICT-gebruik.

In de achterliggende cursusjaren hebben we de volgende nascholingen gevolgd:

- De 7 uitdagingen – teamscholing Novilo (2017-2018)
- Klassenmanagemant – teamscholing Novilo (2018-2019)
- Compacten en Verrijken – teamscholing Novilo (2018-2019)

Ook is tijdens de achterliggende jaren een 'Hoogbegaafdheidsbeleid' opgezet. (zie bijlage)

In de komende schooljaren hopen we de teamscholing 'Executieve functies' te volgen.

De belangrijkste kenmerken (en eigen kwaliteitsaspecten) van onze school zijn:

Kwaliteitsindicatoren	
1.	De leraren signaleren talenten bij hun leerlingen
2.	De leraren stemmen hun aanbod en organisatie af op specifieke talenten van kinderen
3.	De leraren zetten ICT in relatie met het ontwikkelen van talenten
4.	Onze school beschikt over beleid met betrekking tot de ontwikkeling van meer- en hoogbegaafde leerlingen

Beoordeling

De ambities worden een keer per vier jaar beoordeeld door directie en team m.b.v. de Quick Scan (WMK-PO)

Omschrijving	Resultaat
Graaf Jan van Nassauschool - basiskwaliteit (MT) - OP1: Aanbod	3,2
Graaf Jan van Nassauschool - basiskwaliteit (IB) - OP1: Aanbod	2,61
basisondersteuning (directie en IB-ers) - Intelligentie	2,67
Graaf Jan van Nassauschool - basiskwaliteit (LK) - OP1: Leerstofaanbod	3,28

Aandachtspunt	Prioriteit
De school biedt een breed aanbod aan	hoog
De school realiseert een passend aanbod dat tegemoet komt aan de ontwikkelbehoeften van leerlingen met een hoger IQ (hoger dan 130) anderzijds.	hoog

Bijlagen

1. Beleidsplan hoogbegaafdheid 2019

4.22 Passend onderwijs

Wij vinden dat elk kind recht heeft op goed en passend onderwijs. In beginsel zijn wij het eens met de stelling, dat zo veel mogelijk kinderen regulier primair onderwijs moeten kunnen volgen. Wij realiseren ons dat we een zorgplicht hebben. Onze school richt zich op het geven van basisondersteuning en in enkele gevallen op het geven van extra ondersteuning. In ons schoolondersteuningsprofiel (zie bijlage) hebben we beschreven welke ondersteuning we wel en niet kunnen geven. De belangrijkste kenmerken (en eigen kwaliteitsaspecten) van onze school zijn:

Kwaliteitsindicatoren	
★	Onze school beschikt over een ondersteuningsprofiel (SOP) <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP4 - (Extra) ondersteuning</i>
★	Onze school biedt basisondersteuning <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP4 - (Extra) ondersteuning</i>
3.	Onze school beschikt over een strategisch beleid om de extra ondersteuning uit te breiden
4.	De ouders hebben inzicht in de essenties van ons ondersteuningsprofiel
★	De school participeert in netwerken om extra ondersteuning te kunnen garanderen <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP4 - (Extra) ondersteuning</i>

Beoordeling

De ambities worden een keer per vier jaar beoordeeld door directie en team m.b.v. de Quick Scan (WMK-PO)

Omschrijving	Resultaat
Graaf Jan van Nassauschool - basiskwaliteit (bestuur) - FB1: Continuïteit [bestuur]	3,77
basisondersteuning (directie en IB-ers) - Handelingsgericht en preventief werken	2,44
basisondersteuning (directie en IB-ers) - (Extra) Ondersteuning	3,5
Graaf Jan van Nassauschool - basiskwaliteit (IB) - OP4: (Extra) ondersteuning	3,04
swot analyse - Sterkten en Zwakten van onze situatie: ondersteuningsstructuur	2,92
swot analyse - Kansen: ondersteuningsstructuur	3,25

Aandachtspunt	Prioriteit
De ontwikkelbehoeften bepalen de ondersteuning die aan de groep en de individuele leerlingen gegeven heeft.	hoog
Leerkrachten stemmen af op en observeren de wisselwerking tussen de leerling, de leerkracht, de groep, de leerstof en de thuissituatie.	hoog
HGW is verweven in de aanpak van de ondersteuning van onze leerlingen, zodat we afstemmen af op wat elke leerling kan en nodig heeft om te groeien in zijn ontwikkeling.	hoog
Meer- en hoogbegaafde leerlingen krijgen het aanbod wat zij nodig hebben bij ons op school.	hoog

4.23 Opbrengstgericht werken

Op onze school werken we opbrengstgericht. Daarbij richten we ons op de niveauwaarde van de Cito-toetsen. Het opbrengstgericht werken wordt ondersteund door ons leerlingvolgsysteem ParnasSys. Bij de bespreking van de groep (leerlingen) wordt de uitslag van de toets (de gehaalde niveauwaarde) vergeleken met voorgaande toetsen van die groep. Als de score structureel onder de gewenste score is, worden er door de IB-er en de leraar interventies afgesproken. Deze interventies kunnen zijn:

- Meer tijd besteden aan dat vak-/vormingsgebied (roosteren)
- Instructie wijzigen en verbeteren: consequent directe instructie toepassen
- Meer automatiseren
- Differentiatie aanpassen

De IB-ers voeren vervolgens klassenconsultaties uit om te observeren, of het de leraar lukt om de interventies toe te passen en te bepalen of de interventies effect hebben. Beginnende leraren worden gekoppeld aan een maatje. Er wordt collegiale consultatie ingezet om good practice op te doen. De belangrijkste kenmerken (en eigen kwaliteitsaspecten) van onze school zijn:

	Kwaliteitsindicatoren
1.	De analyse van de toetsresultaten is normgerelateerd
2.	De analyse van de toetsresultaten richt zich met name op de aanpassing van het lesgedrag van de leraren

Beoordeling

De ambities worden een keer per vier jaar beoordeeld door directie en team m.b.v. de Quick Scan (WMK-PO)

Omschrijving	Resultaat
OP2: Zicht op ontwikkeling	3,07

Aandachtspunt	Prioriteit
Opstellen schoolnormen voor de sociale resultaten	gemiddeld
We beschikken over schoolnormen voor de eind- en tussenresultaten	gemiddeld

4.24 Resultaten

We streven (zo hoog mogelijke) opbrengsten na met betrekking tot Taal, Spelling, Rekenen en de sociaal-emotionele ontwikkeling. We achten het van belang dat de leerlingen presteren naar hun mogelijkheden en dat ze opbrengsten realiseren die leiden tot passend vervolgonderwijs. Op onze school gebruiken we een leerlingvolgsysteem om de ontwikkeling van de leerlingen te monitoren (ParnasSys). We monitoren of de leerlingen zich ononderbroken kunnen ontwikkelen en evalueren dit tijdens de groepsbesprekingen. Dan bespreken we of de groep zich ontwikkelt conform de verwachtingen en of dat ook geldt voor de individuele leerlingen. Met betrekking tot verlengen en zittenblijven hebben we normen opgesteld. Voor verlengen is dit 12% (groep 1 en 2) en voor zittenblijven 3% (groep 3 t/m 8). De belangrijkste kenmerken (en eigen kwaliteitsaspecten) van onze school zijn:

Kwaliteitsindicatoren	
★	De leerlingen realiseren aan het eind van de basisschool de verwachte opbrengsten (op grond van hun kenmerken) <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OR3 - Vervolgsucces [geen wettelijke eisen]</i>
★	De leerlingen realiseren tussentijds de verwachte opbrengsten (op grond van hun kenmerken) <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP2 - Zicht op ontwikkeling</i>
★	De leerlingen ontwikkelen zich naar hun mogelijkheden <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP2 - Zicht op ontwikkeling</i>
4.	De leerlingen ontwikkelen zich ononderbroken
★	De leerlingen doorlopen de basisschool in acht jaar <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OR3 - Vervolgsucces [geen wettelijke eisen]</i>
★	Het aantal verlengers is minder dan 12% (groep 1 en 2) <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OR3 - Vervolgsucces [geen wettelijke eisen]</i>
★	Het aantal zittenblijvers is 3% of minder (groep 3 t/m 8) <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP8 - Toetsing en afsluiting</i>
★	De leerlingen krijgen de juiste adviezen voor vervolgonderwijs <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OR3 - Vervolgsucces [geen wettelijke eisen]</i>
★	De leerlingen presteren naar verwachting in het vervolgonderwijs <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OR3 - Vervolgsucces [geen wettelijke eisen]</i>

Beoordeling

De ambities worden een keer per jaar beoordeeld via een meting van de basiskwaliteit.

Omschrijving	Resultaat
Graaf Jan van Nassauschool - basiskwaliteit (IB) - OR1: Resultaten	3,22
Graaf Jan van Nassauschool - basiskwaliteit (MT) - OR1: Resultaten	2,92
Graaf Jan van Nassauschool - basiskwaliteit (IB) - OR1: Resultaten	3,22

Aandachtspunt	Prioriteit
De eindresultaten m.b.t. Nederlandse taal voldoen aan de gestelde norm (zie regeling leerresultaten PO)	gemiddeld

4.25 Toetsing en afsluiting

Op onze school zorgen we voor een ordelijk verloop van de toetsing en afsluiting. Tussentijds meten we de ontwikkeling van de leerlingen met behulp van het Cito-leerlingvolgsysteem. De resultaten worden ingevoerd in het LVS ParnasSys. Voor een toetskalender: zie bijlage. De toetsen worden afgenomen conform de opgestelde kalender en de Cito-voorschriften (aangevuld met schoolvoorschriften). Ouders worden bij het rapport in maart en juni/juli en op

ouderbezoeken geïnformeerd over de toetsresultaten. In leerjaar 8 doen alle leerlingen mee aan de eindtoets (Cito). Ouders krijgen in dat jaar ook een VO-advies voor hun kind. De adviesprocedure hebben we beschreven in de schoolgids. De belangrijkste kenmerken (en eigen kwaliteitsaspecten) van onze school zijn:

Kwaliteitsindicatoren	
★	Onze school beschikt over een leerlingvolgsysteem (ParnasSys) <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP8 - Toetsing en afsluiting</i>
★	Onze school beschikt over een toetskalender <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP8 - Toetsing en afsluiting</i>
★	Onze school neemt de toetsen af conform de voorschriften <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP8 - Toetsing en afsluiting</i>
★	Onze school informeert de ouders over de toetsresultaten <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP8 - Toetsing en afsluiting</i>
★	Onze school neemt een eindtoets af in leerjaar 8 (Cito) <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP8 - Toetsing en afsluiting</i>
★	Onze school geeft ouders een VO-advies conform de beschreven procedure <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP8 - Toetsing en afsluiting</i>

Beoordeling

De ambities worden een keer per vier jaar beoordeeld via een meting van de basiskwaliteit.

Omschrijving	Resultaat
Graaf Jan van Nassauschool - basiskwaliteit (MT) - OP2: Zicht op ontwikkeling	3,52
Graaf Jan van Nassauschool - basiskwaliteit (IB) - OP2: Zicht op ontwikkeling	3,07
Graaf Jan van Nassauschool - basiskwaliteit (LK) - OP2: Zicht op ontwikkeling	3,54

Aandachtspunt	Prioriteit
De school analyseert waar de ontwikkeling stagneert wanneer de leerlingen onvoldoende profiteren van het onderwijs	hoog
De school zoekt naar mogelijk verklaringen van stagnatie van de ontwikkeling van (een groep) leerlingen	gemiddeld

Bijlagen

1. Toetskalender 2018-2019

4.26 Vervolgsucces

Onze school controleert of de gegeven VO-adviezen worden gerealiseerd. We vergelijken daartoe onze adviezen met de plaats van de leerlingen aan het begin van VO-klas 2. Deze gegevens krijgen wij van het Driestar College uit Gouda. De belangrijkste kenmerken (en eigen kwaliteitsaspecten) van onze school zijn:

Kwaliteitsindicatoren	
1.	Onze school beschikt over een heldere procedure voor de VO-advisering.
★	Jaarlijks worden de gegeven adviezen vergeleken met de plaats van de leerlingen in VO-2. <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP2 - Zicht op ontwikkeling</i>
★	De school beschikt over een overzicht van gegeven adviezen en de plaats van de leerlingen in VO-2. <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP2 - Zicht op ontwikkeling</i>

Beoordeling

Elk jaar worden de adviezen vergeleken met de daadwerkelijke plaatsing van de leerlingen op het VO. Deze advisering wordt zo nodig aangepast. Er is dus een goed zicht op ontwikkeling

Omschrijving	Resultaat
Graaf Jan van Nassauschool - basiskwaliteit (LK) - OP2: Zicht op ontwikkeling	3,54
Graaf Jan van Nassauschool - basiskwaliteit (IB) - OP2: Zicht op ontwikkeling	3,07

5 Personeelsbeleid

5.1 Integraal Personeelsbeleid

Het integraal personeelsbeleid van onze school richt zich op de ontwikkeling van de medewerkers. De bedoelde ontwikkeling is gekoppeld aan de missie en de visie(s) van de school.

Beginnende leerkrachten

Verder hebben we speciale aandacht voor de beginnende leerkrachten. Hun begeleiding bestaat de eerste jaren uit coachingstraject of een speciale begeleiding door de schoolbegeleidingsdienst.

Intern wordt er een collega op geleid tot schoolopleider. Zij zal een rol gaan spelen bij de begeleiding van beginnende collega's.

Stagiair(e)s

Ook willen we ons gaan richten om een zgn. SAM-school (officiële benaming: erkende opleidingsschool) te worden.

Het partnerschap Samen in ontwikkeling (SAM) is een opleidingsschool van ruim zeventig basisscholen en Driestar hogeschool. Maar SAM is ook samen onderzoek doen, samen verder leren en samen staan voor kwaliteit.

Komend jaar zullen alle leerkrachten bij ons op school een korte cursus krijgen om stagiaires professioneel te kunnen begeleiden.

Beroepshouding

Wat betreft de beroepshouding van het personeel, daarvan hebben we in ons visiestuk uitvoerig verslag gedaan. Het valt te lezen bij de kolom 'wat betekent dit voor het personeel'.

Gesprekkencyclus

Het ene jaar is er met elke personeelslid en de teamleider een functioneringsgesprek. Het andere jaar is er een beoordelingsgesprek. Daarbij hechten we waarde aan de de competenties, vastgesteld in de wet BIO, zoals hieronder te lezen is:

1. Interpersoonlijk competent
2. Pedagogisch competent
3. Vakinhoudelijk en didactisch competent
4. Organisatorisch competent
5. Competent in het samenwerken met collega's
6. Competent in samenwerken met de omgeving
7. Competent in reflectie en ontwikkeling

De Persoonlijk Ontwikkelings Plannen worden o.a. op basis daarvan gemaakt.

Professionalisering

Schoolbrede professionalisering: hieraan doen alle onderwijsgevende collega's aan mee. De keuze voor het soort professionalisering is gemaakt op basis van de verschillende scans uit WMK. Zie daarvoor ook de sterkte / zwakte analyse van het SP en het SOP.

Het personeel kan zich ook individueel scholen. Vaak is dat op het gebied waar de interesse van de leerkracht ligt. Uiteraard staat dit ten dienst van de hele school.

Onderstaande kwaliteitsindicatoren, beoordeling en aandachtspunten gelden voor het hele hoofdstuk 'Personeelsbeleid'

Kwaliteitsindicatoren	
★	Het team werkt aan de voortdurende verbetering van de eigen professionaliteit <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard KA2 - Kwaliteitscultuur</i>
2.	Bij de ontwikkeling van de professionaliteit spelen gestelde bekwaamheidseisen een rol
3.	Bij de ontwikkeling van de professionaliteit spelen persoonlijke kwaliteiten en ambities een rol
★	Het team krijgt voldoende gelegenheid voor professionalisering <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard KA2 - Kwaliteitscultuur</i>
5.	De wijze waarop het team zich professionaliseert is beschreven in het schoolplan
6.	De school geeft de leraren een zelfstandige verantwoordelijkheid m.b.t. de beoordeling van de onderwijsprestaties van de leerlingen

Beoordeling

De ambities worden een keer per vier jaar beoordeeld door directie en team m.b.v. de Quick Scan (WMK-PO)

Onderstaande beoordeling en aandachtspunt

Omschrijving	Resultaat
Graaf Jan van Nassauschool - basiskwaliteit (IB) - KA2: Kwaliteitscultuur	3,1

Aandachtspunt	Prioriteit
De school geeft de leraren een zelfstandige verantwoordelijkheid m.b.t. de beoordeling van de onderwijsprestaties van de leerlingen	gemiddeld

6 Organisatiebeleid

6.1 Groeperingsvormen

De school gaat uit van een leerstofjaarklassensysteem. Er is altijd sprake van parallelklassen. Als er groepen gesplitst of samengevoegd moeten worden, doen we dat op basis van de zorgzwaarte en de sociale cohesie in de klas. De school plaatst de leerlingen dus tactisch en met het oog voor een evenwichtige verdeling.

De lessen worden in het algemeen in de groep aangeboden aan de leerlingen. Er is in een aantal groepen sprake van een vakdocent voor gym en voor Engels.

Een aantal keer per week komt een onderwijsassistent in de klas om daar extra hulp te geven aan de basisgroep of juist aan de kinderen die extra hulp of uitdaging nodig hebben. Laatstgenoemde groep leerlingen krijgen soms ook buiten de klas les (RT-werk, Sova-lessen of Ontdekgroep (extra uitdaging).

6.2 Het schoolklimaat

Wij vinden het belangrijk, dat de school een veilige, schone en geordende omgeving is voor de leerlingen en de medewerkers. Een omgeving waarin iedereen zich op zijn gemak voelt, geaccepteerd voelt en waar het plezierig samen-werken en samen-leven is. Ouders betrekken we optimaal bij het gehele reilen en zeilen van de school. Dit doen we door middel van een maandelijks Nieuwswissel, maar ook door hen te betrekken bij groeps- of schoolbrede activiteiten.

6.3 Veiligheid

Binnen de school is er een veiligheidsplan. In dit veiligheidsplan is onderscheid gemaakt tussen sociale en fysieke veiligheid op kind- en op leerkrachtniveau.

De school waarborgt de veiligheid van de leerlingen en leerkrachten. Ze moeten zich psychisch, sociaal en fysiek veilig voelen op school. Het is immers de opdracht van de christelijke school om ook als gemeenschap gestalte te geven aan de Bijbelse opdracht God lief te hebben boven alles en de naaste als zichzelf.

Op school heerst er een klimaat waarin respect centraal staat en waarin pesten en discriminatie niet mogen voorkomen ongeacht afkomst, ras, geslacht en geaardheid.

Zie het veiligheidsplan voor de details. Bijlage: veiligheidsplan 2019-2023

Kwaliteitsindicatoren	
★	De leerlingen voelen zich veilig. <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard SK1 - Veiligheid</i>
2.	De leraren voelen zich veilig.
★	De ouders zijn tevreden over de veiligheidssituatie. <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard SK1 - Veiligheid</i>
4.	De school beschikt over veiligheidsbeleid.
★	De school beschikt over een veiligheids coördinator <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard SK1 - Veiligheid</i>
6.	De school bevraagt leerlingen, leraren en ouders systematisch over aspecten m.b.t. veiligheid.
7.	De school hanteert een incidentenregistratie.
8.	De school hanteert een ongevallenregistratie.

Beoordeling

De schoolleiding en de leerkrachten dragen zorg voor een veilige omgeving voor de leerlingen. Er is een veiligheidsbeleid opgesteld en vermeld in het veiligheidsplan. Dit is een nieuw opgesteld veiligheidsplan dat door de leerkrachten, de komende jaren in, uitvoering wordt gebracht.

Omschrijving	Resultaat
Zelfevaluatie - Veiligheid (SK1)	3,45
Graaf Jan van Nassauschool - basiskwaliteit (LK) - SK1: Veiligheid	3,55

Bijlagen

1. Veiligheidsplan 2019-2023

6.4 Arbobeleid

Onze school heeft met ARBO-Vitale een Arbo-contract afgesloten. Het beleid is erop gericht om uitval van leerkrachten te voorkomen. Bij langdurige uitval stelt de arbeidsdeskundige – eventueel in overleg met de bedrijfsarts – een probleemanalyse op. De directeur of teamleider en de zieke leerkracht stellen vervolgens een plan van aanpak op. Tevens bestaat de mogelijkheid voor overleg met de bedrijfsarts en de personeelsconsulent in het Sociaal Medisch Overleg. Wij hechten veel belang aan een gezond leef- en werkklimaat in en rondom de school.

We beschikken over een registratieformulier voor het melden van een ongeval en de oorzaak daarvan. Op die manier kunnen we tekortkomingen aan het gebouw en/of materialen in kaart brengen en acties plannen. Voor de speeltoestellen is een logboek aanwezig voor het bijhouden van onderhoud en het melden van eventuele ongevallen. De brandweer heeft een gebruiksvergunning afgegeven en (daarmee) via de vergunning de school brandveilig verklaard. Op de school is een calamiteitenplan aanwezig.

Bijlagen

1. Beleidsplan ARBO

6.5 Interne communicatie

6.6 Overgang PO-VO

We willen ervoor zorgen, dat onze leerlingen soepel instromen in het voortgezet onderwijs dat bij ze past. Voor ons betekent dit dat wij meer inzicht willen krijgen in waar onze leerlingen na groep 8 terechtkomen en wat zij (extra) nodig hebben om in het voortgezet onderwijs te slagen. Wij hechten daarom veel waarde aan een geregeld contact met de

scholen waaraan we leerlingen leveren. De belangrijkste kenmerken (eigen kwaliteitsaspecten, eigen ambities) van onze school zijn:

Kwaliteitsindicatoren	
1.	Wij hebben een procedure voor de advisering vastgesteld.
★	We overleggen regelmatig met de afdelingsleiders van de VO-school waaraan we leerlingen leveren. <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP2 - Zicht op ontwikkeling</i>
★	We hebben zicht op wat het voortgezet onderwijs van onze leerlingen vraagt. <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP2 - Zicht op ontwikkeling</i>
4.	We beschikken over een aanbod om de leerlingen optimaal op het VO voor te bereiden.
★	We controleren of onze adviezen kloppend zijn. <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP2 - Zicht op ontwikkeling</i>

Beoordeling

Elk jaar wordt er door de leerkrachten van groep 8, de teamleider van de bovenbouw en de IB 'er van de bovenbouw een overleg ingepland waarbij de leerlingen ingedeeld worden op het niveau van het VO en er wordt gesproken over het juiste leerstof aanbod.

Omschrijving	Resultaat
Graaf Jan van Nassauschool - basiskwaliteit (LK) - OP2: Zicht op ontwikkeling	3,54
Graaf Jan van Nassauschool - basiskwaliteit (IB) - OP2: Zicht op ontwikkeling	3,07
Graaf Jan van Nassauschool - basiskwaliteit (IB) - OP2: Zicht op ontwikkeling	3,07
Graaf Jan van Nassauschool - basiskwaliteit (IB) - OP2: Zicht op ontwikkeling	3,07
Graaf Jan van Nassauschool - basiskwaliteit (IB) - OP2: Zicht op ontwikkeling	3,07

6.7 Privacybeleid

Onze school beschikt over een privacyreglement (incl. protocollen) waarin staat hoe wij met privacy omgaan. In het reglement staat hoe we omgaan met de persoonsgegevens van leerlingen én medewerkers. En hoelang de gegevens worden bewaard. In het reglement garandeert we dat de persoonsgegevens zorgvuldig worden behandeld. Dat betekent dus ook dat de informatie die we in de schooladministratie (o.a. het LOVS) vastleggen juist, nauwkeurig én volledig up-to-date is. Het reglement staat op onze website en de hoofdlijnen staan in onze schoolgids. De belangrijkste kenmerken (eigen kwaliteitsaspecten, eigen ambities) van onze school zijn:

Kwaliteitsindicatoren	
★	We beschikken over een privacyreglement. <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard SK1 - Veiligheid</i>
★	We waarborgen de privacy van leerlingen en persoonsgegevens. <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard SK1 - Veiligheid</i>
★	We beschikken over afspraken over de leerlinggegevens. <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard SK1 - Veiligheid</i>
★	We hebben de rechten van de ouders m.b.t. privacy beschreven. <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard SK1 - Veiligheid</i>

Beoordeling

Omschrijving	Resultaat
Graaf Jan van Nassauschool - basiskwaliteit (IB) - SK1: Veiligheid	3,09
Graaf Jan van Nassauschool - basiskwaliteit (LK) - SK1: Veiligheid	3,55
Graaf Jan van Nassauschool - basiskwaliteit (IB) - SK1: Veiligheid	3,09

6.8 Voor- en vroegschoolse educatie

Onze school biedt de mogelijkheid aan kinderen vanaf 2,5 t/m 4 jaar om 't Verkennertje te bezoeken.

't Verkennertje is geen voor- of naschoolse opvang, peuterspeelzaal of kinderopvang. 't Verkennertje wordt gefinancierd met private middelen. Tijdens de contactmomenten verkennen de peuters de wereld van school en de wereld van het boek. Er worden peutermorgens- en middagen georganiseerd en kinderen lenen boeken van een prentenboekenbibliotheek.

Er is samenwerking tussen 't Verkennertje en de school. Deze samenwerking bestaat uit regelmatige overleggen over activiteiten, educatieve onderwerpen en zorg/begeleiding van kinderen. Daarnaast is er een warme overdracht.

Kwaliteitsindicatoren	
★	De activiteiten van 't Verkennertje en het aanbod worden afgestemd op de groepen 1 en 2 <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP2 - Zicht op ontwikkeling</i>
★	De zorg en begeleiding is op elkaar afgestemd <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP2 - Zicht op ontwikkeling</i>
★	Er is sprake van een warme overdracht <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard OP2 - Zicht op ontwikkeling</i>

7 Financieel beleid

7.1 Lumpsum financiering, ondersteuning en gesprekken

In de paragraaf externe geldstromen geven we aan hoe we de geldstromen ontvangen en verantwoorden.

In deze paragraaf geven we kort weer op welke wijze we de financiële middelen beheren en wie hierin betrokken zijn.

1. De directeur doet voorstellen voor de begroting aan de penningmeester van het uitvoerend bestuur. Deze voorstellen zijn gebaseerd op input en ontwikkelingen vanuit het werkveld
2. De voorgestelde begroting wordt overlegd met het administratiekantoor, het gehele uitvoerend- en toezichthoudend bestuur en de adviesraad en ter advies en vaststelling voorgelegd.
3. Per kwartaal wordt er, in nauwe samenwerking met penningmeester en administratiekantoor, geanalyseerd of de inkomsten en uitgaven in de pas lopen. Hiervan wordt ook verslag gedaan het uitvoerend bestuur.
4. Rond het einde van het jaar vindt er een softclosegesprek plaats met penningmeester en administratiekantoor voor een terugblik over het afgelopen jaar.
5. Directeur en penningmeester stellen in samenwerking met het administratiekantoor de jaarcijfers op, doen verslag aan uitvoerend- en toezichthoudend bestuur en Adviesraad en deponeren deze na vaststelling ter controle bij de accountant ter goedkeuring.

7.2 Externe geldstromen

Via het ministerie van OCW ontvangt de school lumpsumgelden. Ook ontvangen we geormerkte gelden (gelden met een specifieke bestemming) en impuls gelden via diverse school- en hulpverleningsorganisaties en gelden van het SWV (samenwerkingsverband).

Onze school is een gemoedsbezwaarde school. Dit betekent dat we geen aanspraak maken op het vervangings- en participatiefonds. Het schoolbestuur heeft hiervoor een grotere buffer aan financiële reserves.

De school verantwoordt zich over de deugdelijke besteding van de gelden via de exploitatie-overzichten per kwartaal. Er wordt inzichtelijk gemaakt voor welke uitgaven de geormerkte gelden zijn gebruikt.

7.3 Interne geldstromen

Tot op heden is er nog geen beroep gedaan voor een financiële bijdrage vanuit de ouders. Onze school kent ook geen overblijfgeregeling. Bijna al de kinderen eten, vanwege de korte middagpauze, op school. Hier wordt tot op heden geen vergoeding voor gevraagd.

Jaarlijks wordt er bij de schoolopening een collecte gehouden en ontvangen we giften van particulieren. Deze gelden stellen we beschikbaar ten goede van het welbevinden van de leerlingen. Vaak betreft het een uitgave voor extra activiteiten of leerzaam spelmateriaal.

Voor advertenties in onze schoolkrant vragen we een geringe bijdrage ter dekking van de drukkosten.

7.4 Sponsoring

Op onze school is geen sprake van sponsoring in welke vorm dan ook.

7.5 Begrotingen

In de paragrafen lumpsum financiering en externe geldstromen is al veel gedeeld over de wijze van ontvangst en monitoring.

Onderstaand nog enkele aanvullende opmerkingen over de verschillende begrotingen:

1. Er is elk kalenderjaar sprake van een jaar- en aangepaste meerjarenbegroting (4jaar). Deze wordt goedgekeurd en vastgesteld door respectievelijk het uitvoerend- en toezichthoudend bestuur, voorafgaande aan een nieuw kalenderjaar. In deze begrotingen zijn opgenomen:

- Lumpsumfinanciering en andere externe geldstromen
- Rentebaten

- Uitgaven personeel
- Afschrijvingen
- Huisvestingslasten
- Materiële lasten

2. Elk jaar stellen we de investeringsbegrotingen van het onderwijsleerpakket, meubilair en ICT bij.

3. Jaarlijks stellen we de meerjarenbegroting groot onderhoud bij naar de actuele stand van zaken en prognose. Deze MJOP (meerjaren onderhoudsplanning) heeft een horizon van 10 jaar.

7.6 Aandachtspunten Financieel beleid

8 Zorg voor kwaliteit

8.1 Kwaliteitszorg

Onze school beschikt over een systeem voor kwaliteitszorg: vanuit een meerjarenplanning beoordelen en verbeteren we de kwaliteit van ons onderwijs op een systematische en effectieve wijze. Samen met het team –en in het perspectief van onze streefbeelden en actuele ontwikkelingen- stellen we op basis daarvan verbeterpunten vast. De gekozen verbeterpunten worden daarna verwerkt in het jaarplan. Aan het eind van het jaar evalueren we de verbeterplannen en verantwoorden we ons over onze werkzaamheden in het jaarverslag. De belangrijkste kenmerken (en eigen kwaliteitsaspecten) van onze school zijn:

Kwaliteitsindicatoren	
1.	De school pleegt systematisch kwaliteitszorg
2.	Het systeem voor kwaliteitszorg is uitgewerkt in het schoolplan
3.	Het systeem voor kwaliteitszorg richt zich op het onderwijsleerproces
4.	Het systeem voor kwaliteitszorg richt zich op de leerresultaten
5.	De school heeft zicht op de kwaliteit van het onderwijs

Beoordeling

De ambities worden een keer per vier jaar beoordeeld door directie en team m.b.v. de Quick Scan (WMK-PO)

Omschrijving	Resultaat
Graaf Jan van Nassauschool - basiskwaliteit (MT) - KA1: Kwaliteitszorg	3,06
Graaf Jan van Nassauschool - basiskwaliteit (IB) - KA1: Kwaliteitszorg	2,85
Graaf Jan van Nassauschool - basiskwaliteit (OA-RT) - KA1: Kwaliteitszorg	3,42
swot analyse - Sterkten en Zwakten van onze situatie: kwaliteitszorg	2

Aandachtspunt	Prioriteit
De oorzaken van tekortschietende onderwijskwaliteit worden geanalyseerd	hoog
De school beschikt over toetsbare doelen	gemiddeld
De school evalueert regelmatig of de doelen gehaald worden	hoog

8.2 Kwaliteitscultuur

Op onze school geven we gestalte aan onderwijskundig leiderschap. We zijn sterk gericht op het steeds verbeteren van onze persoonlijke kwaliteit (zowel directie als team). Het uitgangspunt voor onze professionalisering is onze visie die vertaald is in ambities, in indicatoren voor ons (onderwijskundig) handelen. De belangrijkste kenmerken (en eigen kwaliteitsaspecten) van onze school zijn:

Kwaliteitsindicatoren	
★	Het team werkt aan de voortdurende verbetering van de eigen professionaliteit <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard KA2 - Kwaliteitscultuur</i>
2.	Het team krijgt voldoende gelegenheid voor professionalisering
3.	De school geeft de leraren een zelfstandige verantwoordelijkheid m.b.t. de beoordeling van de onderwijsprestaties van de leerlingen
★	De school geeft de leraren voldoende zeggenschap waar het gaat om het vakinhoudelijke proces in de school <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard KA2 - Kwaliteitscultuur</i>
★	De school geeft de leraren voldoende zeggenschap waar het gaat om het vakdidactische proces in de school <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard KA2 - Kwaliteitscultuur</i>
★	De school geeft de leraren voldoende zeggenschap waar het gaat om het pedagogische proces in de school <i>Eigen kwaliteitsaspect bij standaard KA2 - Kwaliteitscultuur</i>

Beoordeling

De ambities worden een keer per jaar beoordeeld via een meting van de basiskwaliteit.

Omschrijving	Resultaat
Graaf Jan van Nassauschool - basiskwaliteit (MT) - KA2: Kwaliteitscultuur	3,09

Aandachtspunt	Prioriteit
De school geeft de leraren een zelfstandige verantwoordelijkheid m.b.t. de beoordeling van de onderwijsprestaties van de leerlingen	gemiddeld

8.3 Verantwoording en dialoog

Elke periode worden de (Cito-) gegevens geanalyseerd door vervolgens de leerkrachten, de IB-ers, de teamleiders en ook op het bestuur worden deze besproken.

Jaarlijks wordt geëvalueerd wat de vorderingen zijn geweest met betrekking tot de werkpunten die we ons hebben gesteld.

Vier-jaarlijks komt de inspectie op bezoek die als externe onze kwaliteit beoordeeld. Met benoemde werkpunten gaan we actief aan de slag.

8.4 Het meten van de basiskwaliteit

De Inspectie van het Onderwijs beschrijft in haar waarderingkader 2017 de basiskwaliteit op 17 standaarden. Wij hebben gemeten of we voldoen aan de gestelde eisen van basiskwaliteit met behulp van de knop Zelfevaluatie Basiskwaliteit (WMKI). De scores per standaard en de actiepunten zijn opgenomen in ons schoolplan in de bijpassende paragrafen. De totaaluitslagen zijn als bijlage toegevoegd aan ons schoolplan. We zijn voornemens om de basiskwaliteit 1 x per twee jaar te meten met behulp van het instrument WMK-PO. De acties die dat oplevert zullen we meenemen in de jaarplannen.

Beoordeling

De basiskwaliteit wordt een keer per twee jaar beoordeeld door directie en team.

8.5 Onze eigen kwaliteitsaspecten

Onze school onderscheidt basiskwaliteit en eigen kwaliteitsaspecten (eigen ambities). We hebben per paragraaf steeds aangegeven wat de "kenmerken" zijn van onze school, geformuleerd als kwaliteitsindicatoren. Sommige kenmerken hebben we geoordeeld als "eigen kwaliteitsaspecten". Het gaat daarbij om kenmerken (kwaliteitsindicatoren) waarvan we vinden dat we daarbij toegevoegde waarde leveren ten opzichte van de basiskwaliteit. De meest bijzondere eigen kwaliteitsaspecten noemen we "parels". Onze parels staan vermeld in het SOP.

8.6 Wet- en regelgeving

Onze school heeft kennis genomen van de eisen van de Inspectie van het Onderwijs voor wat betreft wet- en regelgeving. Wij houden ons aan de volgende eisen:

De schoolgids leveren wij tijdig aan bij de inspectie

De schoolgids voldoet aan de eisen die de inspectie stelt

Het schoolplan leveren wij tijdig aan bij de inspectie

Het schoolplan voldoet aan de eisen die de inspectie stelt

Het zorgplan leveren wij tijdig aan bij de inspectie (via het samenwerkingsverband)

Het zorgplan voldoet aan de eisen die de inspectie stelt

Wij programmeren voldoende onderwijstijd

Wij programmeren niet meer dan (maximaal) 7 x een onvolledige schoolweek voor de leerlingen van groep 3 t/m 8

8.7 Inspectiebezoeken

Onze school heeft in juni 2016 en in augustus 2017 een schoolbezoek gehad van de Inspectie van het Onderwijs. We beschikken over een rapport met de bevindingen (zie bijlage). De inspectie heeft geconcludeerd dat de kwaliteit van het onderwijs op onze school op orde is: onze school heeft een basisarrangement (voldoende). Er zijn nauwelijks tekortkomingen, en daar waar dat wel zo is, hebben we een plan van aanpak opgesteld.

Aandachtspunt	Prioriteit
Formuleren van streefdoelen en ambities voor eindopbrengsten en referentieniveaus	hoog
Differentiatie toespitsen op onderwijsbehoeften van de leerlingen	hoog
Complexe leerkrachtvaardigheden ontwikkelen, zoals het stellen van leer- en denkvragen op niveau en het geven van feedback gericht op het leerproces	hoog
Meer activerende werkvormen inzetten	hoog
Ambities formuleren voor veiligheidsbeleving van leerlingen	laag
Scherper analyseren en evalueren van geboden onderwijs	hoog

Bijlagen

1. Inspectierapport december 2017
2. Inspectierapport juni 2016

8.8 Quick Scan - Zelfevaluatie

De Quick Scan (Integraal - zelfevaluatie en tevredenheidspeiling) is conform onze planning (zie schoolplan 2015-2019) afgenomen in mei 2016 en april 2018. Het aantal deelnemers bedroeg 33 (responspercentage: 66%). Op basis van de uitslagen stellen we actiepunten vast.

Beoordeling

De Quick Scan wordt één keer per twee jaar in zijn geheel afgenomen.

Aandachtspunt	Prioriteit
Elkaar aanspreken op afspraken en verantwoordelijkheden	gemiddeld
Doelgericht gebruik maken van elkaars kennis en kwaliteiten	gemiddeld
Opgestelde gezamenlijke visie in praktijk levend en zichtbaar maken	gemiddeld
Eigenaarschap voor groeps- en hulplannen	gemiddeld

Bijlagen

1. Tevredenheidspeiling 2018
2. Zelfevaluatie 2018

8.9 Vragenlijst Leraren

De personeelstevredenheidspeiling is afgenomen in april 2018. De vragenlijst is gescoord door 33 teamleden.

(responspercentage: 66%) De leraren zijn gemiddeld genomen tevreden over de school.

Beoordeling

De ambities van de school worden een keer per vier jaar gemeten met behulp van een vragenlijst (WMK-PO)

Bijlagen

1. Personeelstevredenheidsspeiling 2018

8.10 Vragenlijst Leerlingen

8.11 Vragenlijst Ouders

De vragenlijst voor ouders is afgenomen begin 2017.

- 157 van de 239 ouders hebben de digitale versie ingevuld. Enkele ouders deden het op papier. Bijna 2/3 van onze ouders heeft dus gereageerd.
- Bij een score onder de 3,0 moet er actie ondernomen worden
- De laagste score van een hoofdthema was een 3,4
- De laagste score van een subthema was een 3,1
- Alle scores liggen boven het landelijk gemiddelde

We zijn heel tevreden over de uitslag!

Topscores:

- Er is voldoende aandacht voor Taal, rekenen en lezen
- Overblijfsvoorziening
- Begrijpelijke informatie van school
- Zinnvolle lestijdbesteding

Minst hoge score

- Sfeer en inrichting schoolgebouw . Aanpak: de school is in de zomer van 2018 grondig gerenoveerd.
- Informatie van leerkracht over aanpak groep . Aanpak: leerkrachten en management zien er op toe dat minimaal twee nieuwsbrieven per jaar worden gestuurd. Belangrijk is ook de introductieavond in het begin van het schooljaar en de twee officiële contactmomenten n.a.v. het rapport.
- Gesprek van leerkracht met ouders over juiste/compleet beeld van het kind . Aanpak: er is (nog) niet besloten om zgn. luistergesprekken te doen aan het begin van het schooljaar. Een goede, warme overdracht aan het eind van het jaar is van groot belang. Ook is het goed dat de ouderbezoeken niet te laat in het jaar gepland gaan worden. We stimuleren ouders te komen op introductieavonden, ouderavonden en snel aan de bel te trekken wanneer de ontwikkeling van het kind niet loopt zoals gewenst.

8.12 Evaluatieplan 2019-2023

9 Strategisch beleid

9.1 Strategisch beleid

10 Aandachtspunten 2019-2023

Thema	Mogelijk aandachtspunt	Prioriteit
Streefbeeld	Op onze school wordt handelingsgerichtwerken effectief ingezet.	hoog
	Op onze school wordt het aanbod aan meer- en hoogbegaafde leerlingen afgestemd op hun onderwijsbehoeften.	hoog
	Op onze school wordt gewerkt met streefdoelen op cognitief en sociaal gebied.	laag
	Op onze school is er een doorgaande lijn in het onderwijsaanbod en werkvormen van groep 1 t/m 8.	gemiddeld
Leerstofaanbod	Er moeten meer leerjaardoelen/tussendoelen en schoolbrede doelen geformuleerd worden.	laag
Vakken, methodes en toetsinstrumenten	Het onderwijs is gericht op het bevorderen van actief burgerschap, kennis maken met verschillende culturen en sociale integratie	gemiddeld
Didactisch handelen	De leraren plannen (HGW/groeps- en hulpplannen) hun handelen m.b.v. informatie die ze over leerlingen hebben	hoog
Actieve en zelfstandige leerhouding van de leerlingen	De leraren laten de leerlingen –waar mogelijk- samenwerken en elkaar ondersteunen	laag
	De leraren maken de leerlingen bewust van hun eigen verantwoordelijkheid	gemiddeld
Zorg en begeleiding	Meer- en hoogbegaafde leerlingen krijgen het aanbod wat zij nodig hebben bij ons op school.	hoog
	De school evalueert jaarlijks de leerlingenondersteuning, zowel de effecten als de inzet van de ondersteuningsmiddelen. En betreft daarbij enkele kengetallen (deelnamepercentage, inzet AB, e.d.)	gemiddeld
Afstemming	Het aanbod sluit aan bij het niveau van de leerlingen	gemiddeld
Extra ondersteuning	HGW is verweven in de aanpak van de ondersteuning van onze leerlingen, zodat we afstemmen af op wat elke leerling kan en nodig heeft om te groeien in zijn ontwikkeling.	hoog
Talentontwikkeling	De school realiseert een passend aanbod dat tegemoet komt aan de ontwikkelbehoeften van leerlingen met een hoger IQ (hoger dan 130) anderzijds.	hoog
Opbrengstgericht werken	Opstellen schoolnormen voor de sociale resultaten	gemiddeld
Kwaliteitszorg	De school beschikt over toetsbare doelen	gemiddeld
Kwaliteitscultuur	De school geeft de leraren een zelfstandige verantwoordelijkheid m.b.t. de beoordeling van de onderwijsprestaties van de leerlingen	gemiddeld
Inspectiebezoeken	Complexe leerkrachtvaardigheden ontwikkelen, zoals het stellen van leer- en denkvragen op niveau en het geven van feedback gericht op het leerproces	hoog
	Meer activerende werkvormen inzetten	hoog
	Ambities formuleren voor veiligheidsbeleving van leerlingen	laag
	Scherper analyseren en evalueren van geboden onderwijs	hoog

Thema	Mogelijk aandachtspunt	Prioriteit
Quick Scan - Zelfevaluatie	Elkaar aanspreken op afspraken en verantwoordelijkheden	gemiddeld
	Doelgericht gebruik maken van elkaars kennis en kwaliteiten	gemiddeld
	Opgestelde gezamenlijke visie in praktijk levend en zichtbaar maken	gemiddeld
	Eigenaarschap voor groeps- en hulpplannen	gemiddeld

11 Meerjarenplanning 2019-2020

Thema	Verbeterdoel
Streefbeeld	Op onze school wordt handelingsgerichtwerken effectief ingezet.
	Op onze school wordt het aanbod aan meer- en hoogbegaafde leerlingen afgestemd op hun onderwijsbehoeften.
	Op onze school is er een doorgaande lijn in het onderwijsaanbod en werkvormen van groep 1 t/m 8.
Didactisch handelen	De leraren plannen (HGW/groeps- en hulpplannen) hun handelen m.b.v. informatie die ze over leerlingen hebben
Zorg en begeleiding	Meer- en hoogbegaafde leerlingen krijgen het aanbod wat zij nodig hebben bij ons op school.
Extra ondersteuning	HGW is verweven in de aanpak van de ondersteuning van onze leerlingen, zodat we afstemmen af op wat elke leerling kan en nodig heeft om te groeien in zijn ontwikkeling.
Inspectiebezoeken	Complexe leerkrachtvaardigheden ontwikkelen, zoals het stellen van leer- en denkvragen op niveau en het geven van feedback gericht op het leerproces
	Scherper analyseren en evalueren van geboden onderwijs
Quick Scan - Zelfevaluatie	Elkaar aanspreken op afspraken en verantwoordelijkheden
	Doelgericht gebruik maken van elkaars kennis en kwaliteiten
	Opgestelde gezamenlijke visie in praktijk levend en zichtbaar maken
	Eigenaarschap voor groeps- en hulpplannen

Het schoolplan geeft globaal de verbeterdoelen aan. Per jaar zullen we de verbeterdoelen uitgebreider beschrijven (SMART) in het jaarplan. Aan het eind van ieder kalenderjaar zullen we terugblikken of we de verbeterdoelen in voldoende mate gerealiseerd hebben. We plannen daartoe jaarlijks een evaluatiemoment. Tevens bespreken we tijdens de evaluatie de opbrengsten van de school. De bevindingen worden opgenomen in het jaarverslag.

12 Meerjarenplanning 2020-2021

Thema	Verbeterdoel
Streefbeeld	Op onze school wordt handelingsgerichtwerken effectief ingezet.
	Op onze school wordt het aanbod aan meer- en hoogbegaafde leerlingen afgestemd op hun onderwijsbehoeften.
Actieve en zelfstandige leerhouding van de leerlingen	De leraren laten de leerlingen –waar mogelijk- samenwerken en elkaar ondersteunen
	De leraren maken de leerlingen bewust van hun eigen verantwoordelijkheid
Zorg en begeleiding	Meer- en hoogbegaafde leerlingen krijgen het aanbod wat zij nodig hebben bij ons op school.
Afstemming	Het aanbod sluit aan bij het niveau van de leerlingen
Extra ondersteuning	HGW is verweven in de aanpak van de ondersteuning van onze leerlingen, zodat we afstemmen af op wat elke leerling kan en nodig heeft om te groeien in zijn ontwikkeling.
Talentontwikkeling	De school realiseert een passend aanbod dat tegemoet komt aan de ontwikkelbehoeften van leerlingen met een hoger IQ (hoger dan 130) anderzijds.
Inspectiebezoeken	Complexe leerkrachtvaardigheden ontwikkelen, zoals het stellen van leer- en denkvragen op niveau en het geven van feedback gericht op het leerproces
	Meer activerende werkvormen inzetten
	Scherper analyseren en evalueren van geboden onderwijs
Quick Scan - Zelfevaluatie	Elkaar aanspreken op afspraken en verantwoordelijkheden
	Doelgericht gebruik maken van elkaars kennis en kwaliteiten
	Opgestelde gezamenlijke visie in praktijk levend en zichtbaar maken
	Eigenaarschap voor groeps- en hulpplannen

Het schoolplan geeft globaal de verbeterdoelen aan. Per jaar zullen we de verbeterdoelen uitgebreider beschrijven (SMART) in het jaarplan. Aan het eind van ieder kalenderjaar zullen we terugblikken of we de verbeterdoelen in voldoende mate gerealiseerd hebben. We plannen daartoe jaarlijks een evaluatiemoment. Tevens bespreken we tijdens de evaluatie de opbrengsten van de school. De bevindingen worden opgenomen in het jaarverslag.

13 Meerjarenplanning 2021-2022

Thema	Verbeterdoel
Streefbeeld	Op onze school wordt het aanbod aan meer- en hoogbegaafde leerlingen afgestemd op hun onderwijsbehoeften.
	Op onze school wordt gewerkt met streefdoelen op cognitief en sociaal gebied.
	Op onze school is er een doorgaande lijn in het onderwijsaanbod en werkvormen van groep 1 t/m 8.
Leerstofaanbod	Er moeten meer leerjaardoelen/tussendoelen en schoolbrede doelen geformuleerd worden.
Actieve en zelfstandige leerhouding van de leerlingen	De leraren maken de leerlingen bewust van hun eigen verantwoordelijkheid
Zorg en begeleiding	Meer- en hoogbegaafde leerlingen krijgen het aanbod wat zij nodig hebben bij ons op school.
	De school evalueert jaarlijks de leerlingenondersteuning, zowel de effecten als de inzet van de ondersteuningsmiddelen. En betreft daarbij enkele kengetallen (deelnamepercentage, inzet AB, e.d.)
Afstemming	Het aanbod sluit aan bij het niveau van de leerlingen
Opbrengstgericht werken	Opstellen schoolnormen voor de sociale resultaten
Kwaliteitszorg	De school beschikt over toetsbare doelen
Kwaliteitscultuur	De school geeft de leraren een zelfstandige verantwoordelijkheid m.b.t. de beoordeling van de onderwijsprestaties van de leerlingen
Quick Scan - Zelfevaluatie	Elkaar aanspreken op afspraken en verantwoordelijkheden
	Doelgericht gebruik maken van elkaars kennis en kwaliteiten
	Opgestelde gezamenlijke visie in praktijk levend en zichtbaar maken
	Eigenaarschap voor groeps- en hulpplannen

Het schoolplan geeft globaal de verbeterdoelen aan. Per jaar zullen we de verbeterdoelen uitgebreider beschrijven (SMART) in het jaarplan. Aan het eind van ieder kalenderjaar zullen we terugblikken of we de verbeterdoelen in voldoende mate gerealiseerd hebben. We plannen daartoe jaarlijks een evaluatiemoment. Tevens bespreken we tijdens de evaluatie de opbrengsten van de school. De bevindingen worden opgenomen in het jaarverslag.

14 Meerjarenplanning 2022-2023

Thema	Verbeterdoel
Streefbeeld	Op onze school wordt het aanbod aan meer- en hoogbegaafde leerlingen afgestemd op hun onderwijsbehoeften.
	Op onze school wordt gewerkt met streefdoelen op cognitief en sociaal gebied.
Leerstofaanbod	Er moeten meer leerjaardoelen/tussendoelen en schoolbrede doelen geformuleerd worden.
Vakken, methodes en toetsinstrumenten	Het onderwijs is gericht op het bevorderen van actief burgerschap, kennis maken met verschillende culturen en sociale integratie
Zorg en begeleiding	Meer- en hoogbegaafde leerlingen krijgen het aanbod wat zij nodig hebben bij ons op school.
Opbrengstgericht werken	Opstellen schoolnormen voor de sociale resultaten
Kwaliteitszorg	De school beschikt over toetsbare doelen
Inspectiebezoeken	Ambities formuleren voor veiligheidsbeleving van leerlingen
Quick Scan - Zelfevaluatie	Elkaar aanspreken op afspraken en verantwoordelijkheden
	Doelgericht gebruik maken van elkaars kennis en kwaliteiten
	Opgestelde gezamenlijke visie in praktijk levend en zichtbaar maken
	Eigenaarschap voor groeps- en hulpplannen

Het schoolplan geeft globaal de verbeterdoelen aan. Per jaar zullen we de verbeterdoelen uitgebreider beschrijven (SMART) in het jaarplan. Aan het eind van ieder kalenderjaar zullen we terugblikken of we de verbeterdoelen in voldoende mate gerealiseerd hebben. We plannen daartoe jaarlijks een evaluatiemoment. Tevens bespreken we tijdens de evaluatie de opbrengsten van de school. De bevindingen worden opgenomen in het jaarverslag.

15 Formulier "Instemming met schoolplan"

Brin: 04OM
Naam: Graaf Jan van Nassauschool
Adres: Steijnpad
Postcode: 2805 JE
Plaats: GOUDA

VERKLARING

Hierbij verklaart de medezeggenschapsraad van bovengenoemde school in te stemmen met het **van 2019 tot 2023** geldende schoolplan van deze school.

Namens de MR,

naam

functie

plaats

datum

handtekening

naam

functie

plaats

datum

handtekening

16 Formulier "Vaststelling van schoolplan"

Brin: 04OM
Naam: Graaf Jan van Nassauschool
Adres: Steijnpad
Postcode: 2805 JE
Plaats: GOUDA

VERKLARING

Het bevoegd gezag van bovengenoemde school heeft het **van 2019 tot 2023** geldende schoolplan van deze school vastgesteld.

Namens het bevoegd gezag,

naam

functie

plaats

datum

handtekening

naam

functie

plaats

datum

handtekening
